

Doplnky

k Pejním Harnová

Čís. 11. list 1.

Druckort: Prag, u. J. 1800

Pro pamět budoucím.

Doplňky

k Dějinám Starova na Laně.

Část I.

Tato část, pořízená podle Pamětní knihy obce Starova, je ránu čestě kulturního, ukaže, jak Starovský lid žil a se prožíval v období 1709 – 1856.

Článek jen pro Starov, pro širší veřejnost, Starovských poměrů nemůžeme, nezbývá sájmavosti.

Práno v r. 1956.

1. Zeměpisná kniha.

V publikaci obecního úřadu ve Starém
je uchována samáta už půl století sta let
vzácná stará památka,

zápis titulu

Zeměpisná kniha obce Starého
na osvětlení obecní potřeby k naposledí,
upravená v ústí u obce na fojstoví
Jana Ortraubského léta 1712.

Vydání je a první náznak do ní učinil
v roce 1712 tehdejší fojt obce Jan Ortraubský,
hospodářici na myn čís. 11. Po něm čarovi
nejbližší zápis je od rychtáře Matěje Vaha-
vy n. r. 1752, pak následuje řada zápisů
od rychtáře Matěje Kahrady na č. 10, rych-
tářoval od 1760 - 1784, pak od dědičných
rychtářů na č. 7 Martina Kahrady [1789-
1797], Františka Kahrady [1797 - 1819]
a posledního rychtáře Leop. Kahrady
[1823 - 1848]. Zápisů honci rokem 1856,
kdy nebylo už robot ani dědičných rychtá-
ků ani vrchností.

Kniha z vlastního poznání má jen málo
stáruoštrých občanů, pisatel sám o ni také
nevěděl, až v roce 1922 kdysi starosta obec
Hos Škoda ho požádal, aby knihu přepsal,
že mnozí čarči v tince stou a několika ně-
meckým kápisům se nerozumějí. Pisatel
zároveň vyhověl, knihu přepsal; přepsal tento
náchání se nyní z archivu Okresního vla-
stevědního masca ve Sternberku. Original
je i nadále uložen na obecním úřadě. Aby
i širší okruh stáruoštrých nájemců mohl
se poučit o minulosti obce, učinil z ní
pisatel několik výtahů, jež v časovém po-
řadí tuto uobadí.

Dykektivým itenářem doporučuje pisa-
tel přečíst celou Pamětní knihu, ietba
stop' na to.

2. Jak vypadal Starnov v r. 1712.

[bodle obraka Pamětní knihy.]

Do stáruoštrých usedlíků v r. 1711, kápsaného
z Pamětní knihy, měl Starnov z tomto roce
40 zemědělských usedlostí. Byly to nyníjší
usedlosti 1-45 bez čísel 23, 26, 33, 34 a 35
a bez dalších usedlostí nad čís. 45

Domy byly opatřeny domovními čísly,
iák číselování bylo jiné než je nyníjší; náči-
nalo na dolním konci u dvádního čísl. 22,
pohračovalo až k dvojnímu čísl. 1, pak
po druhé straně od č. 45 nas na dolní ko-
nce. Ade končilo čísl. 40, nyníjší čísl. 24.

Chaloupky na vrchním konci nebyly, proti
z nich nyní č. 46 byla vystavěna v r. 1719,
jake nebylo šupiny domů, w puširvy ani
domů z bránc. Tato bránka byla bez domů
jake je doruč bránka, vedoucí ke hábitovu.

Číselování domů provedla ordnort, jako
všude jinde, sávodem k tomu byla nutnost u-
deno poddaných a robovník povinností.
Na tak velkém páustvi jako bylo páustvi
Sternberské, určovát usedlost jménem jako de-
nítele nebylo snovní, dráctli čarči se mýněti

nábo měli i stejná jména a se vrchnostenské
kanclarií požadovali písemně vidět, a kterou
usedlost se jedna. Proto vrchnost navedla očís-
lování domů. Pak už bylo snadno určitovat,
usedlost č. 5 ve Starnově, usedlost č. 8 v Ruvň-
cích, usedlost č. 12 ve Rhošě a pod.

Domky, které robotám nepodléhaly, očíslo-
vány nebyly, nebylo toho třeba. Ve Starnově byla
to obecem hospárna, nym. č. 23, obecni pastouška,
nym. č. 49, mlýnská, tih doměk klidací náho-
menního rybníka. Stal se na místě dřevěného
domu č. 55, byl už na humny a klidací měl
a něho novější pohled směrem jak k vrchni-
mu tak i k dolnímu konci. Mohl vidětí ka-
diko, kdo se se v. k. k hráno rybníka blížil.

Také doměk klidací Uurovského rybníka,
leželo se mu bouda - byl bez domovního čísla,
stal na hráni rybníka, kde stojí doposud.
Před čísla byly dále škola a fara. Škola v r.
1711 v obci už byla, dle Ulya Starnova m. 22
"byla vystavěna od farníků vedle farské ná-
hrady". Stará fara také se existovala, kdyby
nebylo fary, nebylo by farské náhrady. Škola
tedy na místě nynější fary. Novel, Starý ho-
steličků, také ještě existoval. Protože ani škola
ani fara nepodléhaly robotním povinnostem,

byly také bez domovních čísel.**)
Škola, rovně, na obou koncích okrajní náho
bylo v roce 1711 takové jako je nyní, každá
mána on měla svou terasu. Prohledních ná-
hradelů nebylo, po zeti děla on byly tam sa-
mi louže. Škole náhrady byly jen před ohny,
byly chráněny ploty a propletaných prutil a
sýchých kaluzi. Prohled on stal hosteličků,
leželo mu náho, ohno něho chráněný kři-
sov, vedle něho byla fara a na ní škola. Domky
hraní končila a snad fary měly vesměs do-
chovou krytinu. Pohromy na budovách,
naušobent

* Mě už k faře nepatřilo. Starý náho - proto-
hol v r. 1710 - pravi, že se končila ve Starnově
páhalo mnoho pole je pravidelně, je v době
reformace bylo toto pole vrchnosti neb obci ná-
bráno. V ústředích reformovaných, tedy i u čis. brat-
řů - sládl náho, že křesť. mají kiti v apoštolské
budově, nemají proto kiti a majetku, vybrá-
ně se mají kiti práci svých rukou. V hráncích
to. bratři víme, že se slouží komerčními
pracemi, že bylo stobáti křesťani neb obci-
níky [A. Jirásek, Kř. Ust. 1870].

**) Noví nynější číselování domů pochází
a první doby panování cis. J. I. Toto číselování
bylo porušeno a důvodů listovních, daňových, pro-
to mu podléhaly všechny obytné budovy. Jen bu-
dovy stojící mimo osadu, v suchá náho nebydlit,
jako stodoly a pod. neměly čísel.

ještě na 30leté války, i na pustých, vypálených
usedlostech, byly té doby už odhlázeny.

Před domy, mezi domy a vrada na hromny
byly syrohé mechy, plamě hrubky a liny, jak
někdy zřídka viděly před stěhým ohněm, ale
i před údivem člověka. Z těchto starých - náda
se - že pěstováni ještě mohutná lipa u nym.
čís. 20. Vyrostlyh, štíhlých topolů, rozoucíh
+ 10. M. po celé dělni on, schdák jiné ne-
bylo, byly sármny až po 7leté války (končila
v 1763) Mostu přes potok Olšnici ani o de-
dici ani mimo dělnu také jiné nebylo,
jedilo se přes vodou. Cesty byly s pořádkem,
na to ložt a přikazu občinnosti účinně
dohlížel.

Obec byla čisté zemědělská. Zemědělci
dle velikosti výměry roli dělili se na velhé,
prohádni a malé + famětni krmci velhé uad-
liby jmenuje ložt hrabousedlíky či sedláky,
prohádni nanýž ob náhradníky, malé chalup-
níky. Usedlosti slláhu nanýž grunty, used-
losti náhradních náhradami, usedlosti cha-
lupních chalupami. Všeck-usedlosti bylo 40:
grunty bylo 24, náhrad 13, chalupy 3, nym. čís.
32, 36 a 45.

Usedlosti jak grunty, tak náhrady a chalup-
ky byly stejné velhé. Z grunty největší byl
nym. č. 24, měl roli kromě luk 11 kředejných.

mětic, další z největší grunty byly nym. čís.
15, 21 1/2 měr. a nym. čís. 6, 33 mětic roli,
nejmenší grunt byl nym. čís. 25, měl 29 1/2
mětic roli. Průměrná velikost grunty byla
60 mětic roli. Ze náhradních usedlosti
největší byly nym. č. 3, 29 1/2 měr. a nym. čís.
10, 29 mětic, nejmenší byla nym. č. 24, měla
jím 9 1/2 měr. roli. Průměrná velikost náhrad
byla 20 mětic roli. Chalupy po roce 1711 měly
6 1/2, 5 1/2 a 5 měr. roli.

Z kředejných rodových jmen udržela se
jím jména Křepelch, Kahrada, Křhal, Křgar,
[od spojení s jiným rodovým jménem] Ja. Im-
tana. Z o. roce 1711 nejkonštitenější jméno
občl - Obřilovi byli tehdák na 4 gruntech -
a obec vymizelo. Jména Nyhl [Nitel] o. roce
1711 o. obci nebylo.

Na německý původ ukazuje jiné jména
Jura Konce a Kartin Dajč, však první a nich
dle křestního jména Jura a druhý dle křestního
apřisoba psaní ukazuje, že oba byli už počeště-
ni, podobně jako rody Křgar, Půla a Hausar.
Jediným snad skutečným Němcem byl - soudi
dle křestního jména - Frdrich Korold.

Všichni usedlíci nanýžali se navzájem
sousedy.

Z křestních jmen nejčastější bylo jméno
Jan, o sousedů sousedů uvádě se o křest, nah

Jura a Matěj po 5 hrát. Jakub a Matouš po 3 hrát.
 Jména dovo vidov byla Katerina a Uljana - Ju-
 lidna. Je najin 200. de + rok 1711 Kadunij a used-
 liku nymen val se Josef, pondly tak konvike-
 ni jmeno.

Nasleduje dle pametni knihy jmeny soupis
 usedliku r. 1711:

Číslo		Jméno	Velikost usedlosti	
číslo	měr			
1	22	Jakub Huntík	sahradník	14 m. 20 l. souby
2	21	Matouš Rybák	sedlák	40 " 20 m. 20 l. 7 1/2
3	20	Franti Brouček	"	50 1/2 "
4	10	Václav Klučka	"	65 "
5	18	Jura Vepřek	"	66 1/2 "
6	17	Jura Větráček	sahradník	18 "
7	16	František Hrad	"	72 "
8	5	Katerina Bhalho	selho	91 1/2 "
9	14	Jan Lata	sedlák	75 "
10	13	Katly Imetana	"	41 "
11	12	Katlin Dajb	"	55 "
12	11	Jan Otravský	"	46 1/2 "
13	10	Jura Filip	sahradník	29 "
14	9	Jura Imetana	"	70 1/2 "
15	8	Jan Broulaovský	sedlák	62 1/2 "
16	7	Uljana Koplešha	selho	68 "
17	6	Jan Obel, starší	sedlák	88 "
18	5	Jakub Poláček	"	72 "
19	4	Jan Šteger	sahradník	22 1/2 "
20	3	Katly Šteger	"	29 1/2 "
21	2	Matouš Hauer	"	10 "

7 + rok 1710 uvidi se Jakub Bihal

Číslo		Jméno	Velikost usedlosti	
číslo	měr			
22	1	Katly Fovalil	sahradník	14 m. 20 l.
23	45	Jakub Berman	chlapník	65 1/2 "
24	44	Kičko Kattouhal	sahradník	40 "
25	43	Jomis Bartoš	sedlák	74 "
26	42	Katly Vahava	sahradník	40 "
27	41	Karlich Špacha	sedlák	52 "
28	40	Jomis Klučka	"	53 1/2 "
29	39	Jan Obel mladší	"	52 "
30	38	Jura Vepřek	"	42 1/2 "
31	37	Štefan Šteger	"	56 1/2 "
32	36	Karel Kanič	chlapník	5 "
33	35	Pavel Filip	"	8 1/2 "
34	34	Katly Vahava	sedlák	41 1/2 "
35	33	Kičko Bartoš	"	56 "
36	32	Kičko Bichovský	"	40 "
37	31	Matouš Luda	sahradník	22 1/2 "
38	30	Kasper Obel	sedlák	71 "
39	29	Kišal Obel	"	29 1/2 "
40	28	Věra Boreš	sahradník	9 1/2 "

Je dobrý kila obec + klisa, větrná, krahovsko vedle
 valbu + krahovsko španělské, souvisejí s tím uctívání, se
 + uctívání krahovsko uctívání s krahovsko krahovsko
 + krahovsko krahovsko [-krahovsko r. 1746 do r. 1763],
 krahovsko krahovsko + krahovsko krahovsko I.,
 krahovsko krahovsko krahovsko krahovsko, krahovsko krahovsko
 r. 1742, se krahovsko r. 1758.

3. Azární reformy

o letech 1709-1710-1711 dle zápisu fojta Jana
Oravského, učňovského a Pamětní knihy
7. roku 1712.

Příšla válka 30letá [1618-1648], na její útra-
py nové generace pánů už napomínaly a tak
povážkem 18. stol. varuše měli smýšleli knižte
kácenou by se nyní objeví káhl, klad po páté?

Prostředím se vlastivěda moravskou, a mno-
hých obí učenami apráou, ke podání pětáchem
18. stol. žádali se ochotně, aby pracovní jim
předloženi byly rovněž méně vzdělány, neboť
jeden má pudy nad pokřtí, jiným jejich přitel
zářící na ukápní hvozděti.

Také Starověm probíhala psičásem 18. stol
-táhová olna uspořádkování. moudr sálkací ka-
dali, aby věchny granty míly stejnou výměra,
také moudr náhradníci dekadovale se s reno-
mírnyj předil sakradněchí pláky.

Legima, se s tom zápisá ke Pamětní knihy
soudcůtník této doby, fojt Jan Oravský.

Příšena pondovížení sněbo mírní (s měnami, pře-
mílovení penombrá) obvoláše tak s přičínny 18.
kára se stala leta 1709 na fojtství Jahuaba

Travný manioá dáník a robor, kacíte mali
nemohli díle snáseti. Tak jom se učili a snasli
se na tom a poněkudě pana Parda, lenpřáte
puabrabho Starověshoho, aby se pondovíhli
proh hrubým a aby, na věchnost tak dlouho
shodili a mírní kádali. T stalo se, že s pří-
slibomí daná [či s předlbením daná] pana řest-
mana přemluvíli, se jim povoleno dal k levoč-
panu Frolovi puabrabima, dostanouce (s se
dostali) povoleni od pana řestmana k věchní
rolí. Tehdy jet přijel k nám do obce Starověshé
uppre s pásmím dárkem a tak nám oznámoval
že k poručení Jého Hlilostí knižte má přem-
liti věchná role a hdož mu po vůli nechtěl býti,
tedy kážděho [mynechiano an plero, konil] s hole
a i s fojtem, než jom byli oba jako jeden. T
přístřáshovic věchny, minul káždý po vůli býti.
A tak jom věchná role i luhá přeměšili jak
plu vstý tak přikopy, jak dlečim tak iiněčim
[s šimovim] a učimil sálkaby věchny rovní
a náhradníky a thalupníky sác spolek rovní
kím náhradníhím tolik jako jánemá sálká hox.

Ts stalo se v 1709 na fojtství Jahuaba Travný.
Sofoa obáh minul jeden rok, nastala nová nespo-
hojnost, kážděte mudi celhými. Řeptali, se po-
němby byly jim vstý obí náhrady a suplěhací
k memorialom obrátile se kšimo ke knižte,

4. téhdaž už Kicehtensterna

úroveň označená místa jom sítily a Pamětní
knihy.

se byli poškozeni a náhradou ničeho nedostali.

Tož o tom píše:

Žalali se v roce 1876 na zeman, který jim přiměl ačť by orali a sázeli náhrady tím, že jim se pole oralo, láte nechtěli, tedy a na to hrabi podotkli a spolu se šelci a poladeli se spolu, aby dali což naproti súpilaci, aneb memorieál a ještě kílalte knížeti a opalali dva zowedy, toliž za- kuba Goláška [nyn. č. 5] a za kuba Píhalá [nyn. č. 15]*, se na tom komerčeni nepřistano, po- nívadě se jim pole orala a nic jim na ni dáti nechtěli. Tedy onhlidnuv kníže pan a memo- rial, odalal pana hejtmána o téhous odpo- řed, aby jednárdy, se jst koupil, aby také učoval a x toho aby dárdy dáral i tého robo- toval. Za to pak z. 1710 jednárdy se zase na 100 pole proti státi a p. učoval.

Tím však čerá nepřehornosti a obci neutuěho. Vědy se hoň roku 1710 nan- li nej- meně obraceli se na pana hejtmána, se ně ně- ho přídáti kóti nemohou býti rivi a nad to mají ještě robotovati. Klád po přídě mihl už klubovs do mupl nemieděl. Selsko lidu. A vich- nad nároěid.

Tož píše o tom dále:

Roku 1710 x přinuceni pana hejtmána musel popustit katý Stigra [nyn. č. 3] své dědičné pole

* o súpise sousedů o rok pondělí z r. 1711 - viz str. 10 - uořdí se na tom zruěti zowu Kateřina Píhalá, viděti x toho, se za kub Píhal toho roku zemřel.

od své náhrady pro by malé náhra drůby u nad- ní láoby na Klipopou ke třetě na 172 mř. ... item [- taktik] u kaimenného hrěbe - náde vn * za mř, spolu na 2 mř kice. Podle smlouvy uč- níni bude panu povinen na ni dáti třetě na 1 mř. po 3 hřivnách, sumu 10 hřivn. K té sumy mají mu dáti na navdaneh leta 1711 3 hřivn, ostátek se má platiti rozpl po 17 zro- ších, až do vyjiti sumy a mají učiti leta 1710.

A dále píše:

Roku 1710 popustil Staněk Šperla [nyn. č. 41] své dědičné pole pro by malé khalanníby, jnovo- stě za kubovi Prvanovi [nyn. č. 45] na láby na Starocobrym rybníkem od boušovské pole [- khalanní] podle hranic na 6 stuti. Podle smlouvy učiněni bude mu povinen na ni dáti na navdaneh leta 1711 3 hřivny. Ostátek má platiti rozpl po 7 zroších, až do vyjiti a má učiti leta 1710.

Tišto roli už bylo malé a proto vichnat nároěovala dále.

Tož o tom píše:

... tedy také musíme postavit, hdo so mu- sel popustit x přinuceni pana hejtmána. Před- ně x přinuceni musel popustit Jan Proslav- šký [správní děl súpisa ušdělěh Proslav- šký] nyn. č. 8 na láby na Starocobrym rybní- kem hrad napřed [- ostádu] na meslama od Pra- hovic své dědičné pole na pěl šesté mřice

* u súpilometě dějěhého hrěvi a náhrady nyn. č. 1.

podle amířeni pana hejtmana. Poněvadž on
pak nechtěl se toho býti a přivolá se mu
ta vada, aby se mu jiné past tolik dala. Po-
můvají pak se mu nemohla nikdež dostati
a nádný nechtěl nic popustit, tedy Franta
Benišek [nyn. 6. 20], nemoha těch kamárů a
hádní poslouchati a nabíhání na vrchnost
a na právo špěti, se svobodně talle pustil
svoji dědičnou roli na šterbách na Boři-muhou
na 1/2 met. a u kamenného bráti před silnicí
na 1 met. Spolu na 3/2 met. On pak Jan Bro-
slavský je nechtěl vstati, že není spolu v jednom
pau.

Tedy mají Staněk Šperha [nyn. 6. 41] svou
roli, též dědičnou, podle té Franty Beniška
na Boři-muhou na šterbách od mořku, tedy
ma k té Beniškově přípuati a ni, aby mu to-

Jakby to rozděl mami dobrou lémi se vále
soliti a na to po 10 letech. Tehdáž nejdin deňtel
usedlosti opustil, ale se nepodává a tajně uprdl,
jmu v obzob, aby nebyl dopaden a maza na svou
usedlost dorazim a vyjmí, když měl náhde hověch
pole propustit, každal náhradou nov o půdílomi
stijmí velbi zple. Vasy se mltidy.

— Kde lojt přeč s roli na šterbách a náimé
šlešého sánaceni na Boři-muhou, je to šlešého
Boři-muha, kde u kamenného bráti, je to vyri-
šometalijový bráti samtén, kde u silnicí, je to
staré kralohá, novna švedskou silnicí. Jiné
silnicí tehdáž u Staranova nebylo.

Uk o amířili, sama jeho a ta Frantz Beniška
šle na nov. U kamenného bráti máta i mírce
a na silnicí před ní ten hověch. A tak se
Janu Broslavskému odměřilo a té Beniškově
a Šperhově od silnicí až po mořku na tolik,
co ta jeho na luby a šle obzoboval.

— Ké nápisu je viděti, že vedle sousedů ne-
stupných, náuzbych šle, také sousedů ustap-
ní, šle náuzpáji.

Opustěti roli od sousedů bylo přece jen
málo, proto vrchnost se dále těch výmeních
ujala a v obecních roli bylo jim v demucení
vrchnosti přiděleno ještě 10 mětic.

— Byt o tom naznamenaná.

Tedy se těch pan hejtman nase upal a poru-
šil lojtovi i všli obci, aby jim táhové role vy-
hledali a rozdělili, aby im mohli kivi býti
i také robotovati. Když pak nádný on ne-
chtěl nic popustit, ani sousedů sob ani obecní,
tehdy přijel pan hejtman sám do obce šternov-
ské a prohládl. Hde by se se šikovalo. Pro-
hládnou obecní role i náuzby, tehdy jim
přes vše obce rozsmířil i také těch šusudů,
jak jid přádní postaveno jest. Přádní těch
šusudů a když se nebylo došti, tedy i tu, co
poc a ni obci plat dávati, tolik platě im, k-
něk bylo podle amířeni pana hejtmana
na 11 mětic. K tomu na plouci obecní,

napřed + trávničku na 10 měric, stem [- taktě] nad pandernou nad štarnovským rybníkem + trávničku před mchlama na 5 měric, spolu těchto obecní uění na 26 měric. Rozměřo je tedy, pod přímým štatárným křestáním nakřídil a přikřánal sby se jednemu křádemu tak ta role popustila a muu podle vymřkeni udlřaly. A tak se stalo, jak jř předni postavno je. Stalo se řta svřchu pšarřko [1710].

Přile řost přerř naznamenořoř, kolik a křsou roli křdo u řech malých dostal.

Jura Smetana [myn ř. 97] dostal od nahradřikř štřlje Hegara [myn ř. 37] u nadni řdřby ke křolř na 1 1/2 mřř, řř u kamennřko křřř, řř od řřho 1/2 mřř, a obecnř na trřvničku nad pandernou 1 mřř, spolu 3 mřřř.

Křtos řauřar [myn ř. 2] na plouřech, přoc platoř, 1 1/2 mřř, od gruntu Jana Brouřarřkřho [myn ř. 3] na ľubř 1 1/2 mřř, spolu 4 mřř.

Přelřo řetřouřřal [myn ř. 44] na pandernou obecnř u trřvničku 1 mřř, od Jana Brouřarřřkřho na ľubř 1 mřř, od řřhuba řolřřřha [myn ř. 5] na ľubř 1 mřř, obecnř na plouřech, křud od křřne 2 mřř, spolu 5 mřřř.

Křřj řřhřřoř [myn ř. 42] na plouřřch, přoc platoř, 1 1/2 mřř, nad pandernou obecnř u trřvničku 1 mřř, na plouřřch pod křřřni,

obecnř 1 mřř, od řřhuba řolřřřha [myn ř. 5] na ľubř 1 mřř, spolu 4 1/2 mřř.

řřhub řrunna [myn ř. 45] dostal nad pandernou obecnř na trřvničku 1 mřř, od řřhuba řolřřřha [myn ř. 5] u štřřřha řřocřřř [myn ř. 40] na ľubř 1 mřř, na plouřřch, přoc platoř, 1 1/2 mřř, a tomu obecnř na plouřřch pod křřřni 1 1/2 mřř, spolu 3 mřř.

Tato role uřbyla jim popuřřřina řocplatoř, jakř se stalo u ř. 1709, muřřli na ni platiři a řost řolřomřř naznamenořoř, kolik křdo řal řřodanřu a řř pľyřřch splřcel.

Jura Smetana mřř platiř na řy 3 mřřřř podle řmbořřy uřřřřni s obřř u řo řousřdy řřmi, řřřřřch role řřř na 1 mřřřřř př 3 řřřřřřřch, řřřřřni a řřch 3 mřřřřř řumř u ř řřřřř. řřřřřni mřř platiřři u řřch řřodanřu u ř. 1711 3 řřřřř, pľotom mřř platiřři řořřř na vřřch spolu př 14 grřřřch a ř do vřřřř vřřch p mřř řřřřři řořřř 1713.

řřřřřřř
řřř 1711 platiřř na řřodanřch - 4 řřřřř,
" 1712 " " " 2 "
" 1713 " " " 2 "
řřřřřřř řřodanřch 3 řřřřř,

od řřř 1714 a ř 1714 platiřř řura Smetana,
" řořř 1718 " do ř. 1734 " řura Smetana,
" " 1735 " " 1748 " řořř řřřřřřř,
" " 1739 " " 1745 " řřřřřř řřřřř,

hádkovými podle nároku a groň; tím byl
klub splasen.

Podobně jako u Jazy Ametany vymáhal fojt
placeni a vztatních štýp. Katoři Kaurana,
Václava Zatlouhala, Katiye Vahavy a Jakuba
Zuravy.

Přemilostiví roli a obci Staronohé a roz-
vězení dáňky, včelbých plati a tenčí panobých

fo nadairním roonoměrním přidělení
rolí o r. 1702, aby včelbny granty byly stejné
veliké a aby také uvolněni náhradnicke měly
navzájem stejnou výměnu. Byla v roce 1711 z na-
řízení včelbny rozba role i luhá přeměna
a zároveň — ani + obceni grantovní hrom —
povolená, kolik role kdo má a poleh dáňky,
včelbých plati a tenčí panobých bude rovní
platiti. Do pamětní knihy napsal fojt pouze
dva případy, jednoho náhradnicke a jednoho
sodlaka, okřípí list. 1 a 2. r. 1711 p. 21.

Takto se však stalo, že v povolení včelbny
knihy panu hejtmánské, aby nad malými ka-
ku drál, aby hčedy neměly, tedy pan hejtmán
vraz s sebou druhé pány oficiry [- úředníky] -
přepřel jmu k nám do obce k fojtom a dali jmu
povolati včelbny sousedy a tak jst pan hej-
tmán jednoho po druhém bral před sebe a mu-
selo se přinucovati, jak mnoho kleny role má
a podle toho přinucování jst dáňky a roboty

uložil. Z povolení to potom sousedi, že by
role nebyla pána prok dráhi a také že by se ni-
kde nepřinucovali, jak nálohi tak se vše usova-
radili, aby sobě všimno role a luhá přeměna
přeměnila s dopřídáním vob dráhou. Přeměnilo
včelbny sady tedy se u radili, aby v lok tenčí
rolí větší dáňku, a prosvědnicke prosvědnicke
a v těch nepřinucování nyměnilo uložili. * A tak
jmu se vše poradili a fojtom správením
s úřadem to + mor dali, aby to končilo, co se
jednoho hádkovce přepřel dáňky a v kolik
měl role má. Když pak fojt s úřadem by
vše včelbny spravilo, včelbny jednoho hádkovce
nyměnila povolati a hádkovce obvolati há-
dky dle vyvolati a k tomu jst mu na vůli
dali, kdyby se mu nechtělo, aby jst dal usova
přeměnilo. * Tak se to napráni do knihy obceni
a včelbny včelbny včelbny povolení, včel-
bny od obce povolení, jmenovité [- jmenovité] pana
Hegara [nyn. 8. 4.] pro pamětní přepřel

* V pamětní knize je podrobně uvedeno, která role
do které končiny včelbny nakadili. Uvádím přepřel
Do první včelbny napolitali včelbny dohni role a
přepřel včelbny od po menci menci končiny, dle menci
8. 29/30, a 8. 40, na které včelbny máni před
súlováním povolení p tuto menci viděti, do které
včelbny včelbny dráha, jak včelbny a tu spici od pu-
sti hrani; včelbny role byla nakadena do dráhi,
tedy prosvědnicke včelbny. * Tedy se to s nyměnilím
vyměnilím končiny povolení.

postavením na lopta Jana Breavského leta 1712.
 Na to všecko ještě se vůle dáva, kdyby se někdo
 rozumněji podle spravedlnosti vynalézal, aby
 toto přeměnění a doljší rozvržení spravedlivé
 bez ublížení sobě, svobodní a chudých lidí
 rovnal světu my hloupí a nerozumní.

Následuje náznak o celkové usadlosti a
 výpočet daní, úroků a jiných ročních po-
 travností od dvou domů vln, kdejšího čís. 1
 a pak čís. 2, jednoho sáhradního a jednoho
 sedláka.

Loft píše:
 leta 1711 po rozměření jednomu hárdému
 jeho vlastních rolí, tedy v vůle uhlí postavit obec
 Starnovská a v poručení pana hejtmána mu-
 sil loft s jichdem učiniti v daních a v úrokách
 placích a úrokách panovných rozvržení, jak
 mnoho má kury a poručení bude dávat podle
 světlých sojch. A to po poručení, jak sousedi
 jeden podle druhého sedí a to přední.

• Pádejní čís. 1 - výp. 2 - 22 - sáhradník Ja-
 kub Puntík, drahá sáhrada, má roli 10 měric,
 dá a ní daněby měřil celá ... 11 korp.
 hárdého úroku, 1. j. úrok domovní ... 7. 1 1/2 hal.
 na slepce, kováta a vyje ... 7. 3.

• platila se škrát do roka, na jaře o 10. říjnu,
 na podzim o 10. Václavu [pondělí přáno o 10
 Martinu]

(v. rovně)
 Druhý drahá jednu louhu pod úlu-
 novským rybníkem ... 19 kor. 1 hal.
 hárdového platu ... 7. 1 1/2.
 dva úrokovní i také v panov,
 - totik v panov ... 3 vrtle

Pádejní čís. 2 - výp. 2 - 21 - sedlák Matouš
 Rybák, má roli 10 měric, dá a ní
 daněby 12 úroků, 1. j. doznaet ú-
 roků a 1 kor. [úroků a kor. není uvedeno] v...
 hárdého platu úrok domovní, to jest
 se jich a se václově ... 24 kor.
 na slepce, kováta a vyje ... 25. 5 1/2 hal.
 drahá jednu louhu pod úlu-
 novským rybníkem, dá a ní úrok
 na jedenkrát ... 30. 2.
 hárdového platu ... 4. -
 dva domovní i také v panov ... 4 vrtle

Ostatních 38 usadlíků není v pamětní
 knize drahá uvedeno, včichni byli an v jiné
 obecní knize vedeni.

Přehled těchto tří reformních let.
 První reforma o roce 1709, aby všechny granty
 byly stejné veliké, podobně aby také všechny
 usadlosti sáhradní byly stejné veliké,

• Co to byl hárdový plat, proč - nač se platil,
 není v pamětní knize nikde pomenováno, ostatně
 byl jen malý.

slhala ujedniti, nepřekročila 1 rok z roku 1710
vzájemně rázně jak smlouka tak náhradních zá-
mou vůči roli a dále jejich ujednání.

První reforma z roku 1710 měla hlavně
výsledky, se významní dotahy jmenovitě z role sčítání.
Člověk však z občanské role pěstování, se mnohdy,
všech stran, zle nam nestojí, kvůli tomu role ne-
byla jim přidělena odskola, jak se stalo z roku 1709,
kousky se platit.

Druhá reforma z roku 1711 byla obecní přemě-
nou všech rolí a lesů a výměr dání, sčítání a je-
ných roborůch pro změnu pro každého souseda
z celé obce.

Průběhem ještě k osobnosti lojta Jana
Starého káždětel kamětní knihy obce
Starova, hospodářství dle Džina Starova se
31 od roku 1707 do roku 1720 na nyn. č. 11,
nebyl kodakem Starovským. Jeho jméno uho-
nup, se přišel z Oravay, se doby malé nemě-
dější on. Rodová jména, zmácející, otkrad
hdo pocházel, byla sčítání. Slova přišel se
Kocouska, Vrbach z Valašska, Koták z hor,
Mhušlavový z Bohuslavie, Hřeňský z
Hřeň, Polák z Polska, Uher Uherák z Uher,
Hach z Itálie. Existují i jméno Starovský.

Už jiné oddělení, na dobu tmy [sl. Ji-
rádek] se odloží 18letí, kdy na vesnici málo-
hdo uměl číst a psát, podruží rozšíření, což

viděti i z toho, že uvažují a provedl sjedná-
ní kamětní knihy, do níž sám jmenu a hod-
ní dlouhý nánnam učinil. Yeho jazyk a
slova jsou již odlišná vybraně čteny z kn-
a 18. stol. z doby Velešlaviny a ne úspadho-
vstiny se 18letí odloží. Účiva správně pře-
chodně, který z 18. stol. se sčítání jazyka i
symol, kvůli nemohých ustraněných, toz
jako nemají času, se odskola choda, stoji,
sda, sčea učeča musel a pod. Ešte sprá-
ně ... vzhledně káždětel pan z memorial,
odskola odpovíd, ... vnao s sebou druzí pá-
ny oficiery, se přeměření všech roby
z uradili, ... tedy mají svou roli, propustil
z ní ... a jiné. Správně učeča quicivou se
zajímavých přehledných slovesech ... aby
kničky neměly, ... namoha těch kamětní a
kádání poslouchati, ... kádání náhrady dáti
učečeli, učiva se přehledných slovesech obra-
til jako ... se roborůch vřile ... když jsou
jedny učivby onali ... na vřile mu dáti ...
i starějš, se doby už v sčítání kádání učečovaných
sčítání jazykových ... jest přišel ... jsou se
sčítání ... jsou přeměřili. Vzhledně kádání se, se
byl ještě kádáním kádání bible. Se doby přemě-
náhrady a lidu odskola, kádání takové obra-

ty se vykytují. Mohl snad býti katolického itoná-
řem bible a i tajným nekatolickým, vzhle-
dem k tomu, že píseč a vyhledal Moravy,
případně ve Mělněku [Mělněka Orava na Orava-
ci], kde na Mělněku vna nekatolická nebyla
zakázána. T dlouhým nápisem nemá nikde
směrky o náboženství nebo o fari. Jak se
dosud na grant ve Starově, nástava vinnu ne-
světleno.

V nápisu zachováva přímou nepřímou,
ab sam velky vedláh unadáníje co mě apodov
ano vedláhlem, ani nestov se nepřímou k tím
nepřímou. P jeho poměru k věčnosti je vl-
diti, že drží se sloo Aristovych. Dávaje,
což jest úsakov, úsaki... , zachováva přede-
řanou úctu k věčnosti, přede... jako Helost
Aniže přer... , jak se řekla vyřadovale, ni-
kde o jeho nápisu není ani slova odvolání nebo
saporu k věčnosti, třeba málo milovaní. Je
viditi, že byl čestněho charakteru.

Starově je mravní povíac, zachováti
čest jeho památce.

4. Dyl ukázky

septaršich zachovávaných přímou nápisu
ve Starově.

a) So námanu fojta Jana Oravského a ro-
ku 1752 je v přímou Anni delk časová pře-
stácha, časov o roku 1752 nápis do ni přímou
nápisu řekdělí vyřtáti — klava obu uk se ne-
přímou fojt, má nové jméno, vyřtáti — Matij
Václav o přímou chalouphy na vřchním řek-
ci, vyřtáti v. 1719.

Kup

Jakuba Jurby na obci chalouphy ve Star-
ově. (m. 5. 76).

Kata kint 1752 prodala přímou přímou,
chalouphy na nebořtíhozi kateři Kvořním,
kterou byl vyřtáti nebořtíh Jříh Kelnar,
a dořádání vli obu Starověski a s povoléním
milostivě vřchnosti Jakubovi Jurbovi v sumí
na 30 ml. stakovým umluvením. On Jříh
Kelnar hned při vyřtáti, ktere se stalo roku
1719, že chce a slibuje panské povinnosti
zachováti a odpravovati, jaké milostivě
vřchnost uložil. A přitom hned po založení
ve chalouphy takový slib učinil, že chce a

miní, by také budoucí po něm, kdokoliv na ni
přibýrati bude kážděho roku obci dávat 2 al.
20 hr. a se dohadováti ta chaloupka státi
bude. Káždě tomu vše dovolila jemu ná-
hradu i také nějaký dovek nortaviti. A svýk
dovolad staj.

Stalo se dne a leta svezhupsaniho.

Katly Kábrada, kanton káamilian Štrouck,
vyštkai, kytman Šternobrohy.

Ke kápisu se viděti, že stavba chaloupek
byla povolena na obecním posádku, proto jak
architel byl povinen platit obci roční sáň,
2 al. 20 hr. Také není bez nájmavosti, že ten,
kdo chaloupku stavěl, sliboval vchnosti, že
bude panské povinnosti nachovářati, jak
mu vchnost uloží. Kdáž se víak, že nádných
panských robot na ni nebylo uloženo, cha-
loupka byla bez polnosti.

4) Druhý právní námmam týká se náse
prodeje obecní chaloupek, vchn. č. 33 v bránci.
Kup byl učiněn a nápsán v roce 1755 kádejším
vyštkalem kátlým Kábradou [vchn. č. 10]. Chaloup-
ka je také bez káždějše demer. sls., nepodlíka-
la také panské robotě. Se stanovíška právnice-
ské je přímější, obráhuje i dožadě, se by
se mlo státi, hády kup se rozítel.

Kup

Fabiána Koračka na chaloupku od postivo
obci Šternobrohy.

Leta říjní 1763 dne 23. náři až se schválení
titul. kátlým vchnosti = plitonnosti postivo
páca se Šternob prodala postivo obci obecní
chaloupku, káždě vchnosti sáňby 7 sáňby a sáň-
by 3 1/2 sáňby a se od didiny na tom kánci, Fabiána
Koračkovi na 70 al. dico [páclim] námděst
vchnosti, káždě páně se mají kvat ps nápsu
šlěti.

Kup [vchn. č.] ten kápitel bude povinen tle
obci Šternobrohy káždě ročně slěti 2 al. dico. do
slati 20 hr. a se pro termín se říjní 1 al. a při
termíně kátlina druhý al. A kády ná
tento kápitel se obci se povinnosti nemohl vy-
praviti anebo by obci + káždě káždě, kády
postivo obci se páca mlti má, že mlohu káždě
káždě káždě se chaloupky násviti a náse
jemu jého páně násviti s páclim 70 al.
jestli ale budou sose povinnosti násviti od-
praviti a přitom se káždě káždě, kády jim
obci dovolaj, náse soym náclim káždě
násviti.

Stalo se dne a leta svezhupsaniho

Šimon Káma, Katly Kábrada, vyštkai
Kátlin Káma, Josef Káhl, páclim
Jan Kácl,
Jan Kácl,
Katly Káma,
obecní státi.

Obi skalouphy byly obecni, vypraveni na obec-
nim posemku a přesu obec-musela sádati vech-
nost a schválení prodej. Na druhim nápisu
kupa postala nástupci vechnosti už není.

5. lis. Josef I. ve Staronově.

Ke nápisu vyhledán katiče Kahrady o ka-
mtilul Amia:

Ke dni 1770 dne 30. srpna nahořtyřoval
* Nejjasnější a Nejmilosrdnější a Nejvícedušnější
pán pan tehdejší jména Belihý Josef císař a náš
pactivé obci Staronovské přes jedinu nos a měl
svou část, a vyhledán katiče Kahrady,
kapi tehdejší jména druhého, kádyk a aparad-
no a Olšan a Unšova mužirovali a jest při
nim mnoho jiných generálů a u nich kra-
jů bylo.

Toto jme sem napadli pro památku, že
+ našich meravobých krajínách slavný císař
byl, že tomu tak a vyhledán jest, dovědájeme
katiče Kahrada. Katiče Kahrada, vyhledán
obcni starši, Josef. Nhl, parohmír.
Toto napad.

o zřízení kláštera vromnošeni v údě-
ních slucech Božích a zřízení lokační
fary ve Staronově.

Ke nápisu vyhláše Hartina Kahrady z la-
mitní Anice:

Zřízení kláštera.

Když se psalo v letopiscích rok 1772, v tomto
roce náš mecenáš Jeho Jasnost dvorský Josef
toho jména Pruby ustanovil a zřídil, že celý
řád jezuitský v Olomouci i pro celou diecesi
biskupskou jest zrušiti a v klášteru vy-
konati povušil.

A zase v 1783 celý řád kartuziánský jak
v Olomouci tak tím podobně pro celou diecesi
biskupskou rovněž zrušil, i chrám a klášter
jejich jest zrušil a na jiný způsob k sobě vojín-
ské pověsti jest obrátil.

A toho máh roku 1783 řád augustiniánský
ve Staronově, v Olomouci u Všech svatých,
ve Zlíně, rovněž i jinde, kdekoliv takové řády
byly, zrušil a jejich statky a věci pon-
stvi sobě přivlastil, i soustě hostely.

Tak také od konventu celý jmění jest odděleno

7. Kde stal se napisovateli omys. řád jezuitský
zrušil papež Klement IV. v 1773.

s tím úmyslem, takové jmění v kromádě složil
a Religions-fond (= náboženský fond) jméno to-
mu dal. A v toho dáva akademu solčenskému
Antoni na rok jeho slušné 500 ml.

A zase v roku 1784 zrušil kapucíny, františ-
kánské minority a ostatní řády zrušil, jen toliho
v toho kromádě řádu jest jeden klášter nechal a
do takového by neptarší Anice zřídil a dal a
ostatní by utradil k slucech Božím k správným
lidem jest ustanovil.

A když tedy správu kdekoliv věci bude, ne-
dlo se tomu, nebo jest jasnost elzátská v tom
dobrém úmyslu jest ustanovila, poněvadž před-
tím proměněním v kromáděch a klášterech Anici
šli se spolu a na mnohých místech dříve dáleho
ště na jedním Anicem do farních hostelů cho-
diti museli.

Rozmnožení v úděních slucech Božích ve Staronově.

Kdy jsme patřili pod knojekou faru a jen na ta-
ti nešli se nám sluceby Boží zapravovaly. To tak
dlouhým časem jsme se radili, abychom sobě toho po-
hledovali, ab by dříve mohly sluceby Boží býti.

Tedy se tak mnohým zřetěním s velkou pa-
si a s pomocí pana důchodníka Petra Prausse,
který nám na naši obci vyhledal na některých
gruntech neprovdome Anicny, kteří vyhranu ne-
mily, komu přibiti mají. A bylo říšens, že takové
pobli zrušiti. Prošel on pan důchodní ten Pet
Prausse, jak gruntovní Anicha toho Anicny

čini on nám udělal memorial a sebral sumu
šak živou a padal ku hnícti. Když nám
supleňaci vyšla, že nám je kniha pan darovali,
tak jsme měli povětek. A dobrodince se k tomu
nášli, až jsme našorobili kapital uljaby. A tak
jme ustavěni chodili na vichnost i k farári,
až jme vyjednali na každý svátek a vedli mši
so. Tím věcnem farárovi jme platili 17 zl. a
jednomu odličkoví a knojic, který toho kněze
nám voril, 26 zl.

Křivoni lokální fary.

A to boalec de dasti mušeni klášteru a vyřina-
ni knězi. Tak tedy elvi nás monarcha, že na
manušich mirstech, kde se nachází daleko od farního
kostela, tam slady ustanovil lokálního kaplana.
Roku 1734 dne 28. října a malinemi nejvyššího do-
stali jme stikodvěře kněze k nám a těch klášter-
níků stemberovských, jincem pana P. Hatouše Be-
narda. A ten uvažal olšce malovat a peníze od do-
rodinců prostou jako sebravých, který kostoval sta-
firování a kuba 200 zl. a malování 250 zl. A ten
stát byl u mne vyřtáre Hartina Kahrady a malo
světující elvi malován, totiž o čís. 7. A za ten rok
jme se na vyřtáre dostal a toho jme odpuť.

7. Křivoni josefinského katastru ve Hřívově.

Seš m napřim vyřtáre Hartina Kahrady

Až dopouť jme vsm stěl, josome naši milí,
o slach duchovních de kamětní kněze nice vyřtáre
abyje itouce toť se mne s dobrým úmyslem a
modlitbou vzpomněli. A mysl tím elvi zase o hrát
kosti o slach svätobych uminhu učiniti. Když
přel rok 1735 dne 15. dubna, jak o tom o patentu
oprávu najdete, vyšlo nářetel od města nejvyššího,
aby přeměnen byl elvi stěllch kněze elřivobych
3. tak se stalo. Tak tedy museli jme vyřtáre, purk-
mistr a písař obceni jiti do žholy do stember-
ke komise zemské a tam jme se učili měřit a pře-
tím, kwe před tím, nikdy nebyly slyšány a to se
vale o dni a každé obci. A tak jme museli pře-
sahu slehiti i vichnost naše s námi, že křevnu pod
odpovídáním svätomí a svazem všeho vašeho
jincem spravedlice měřit a fari [přiměření] podle
rou adat. A tak tedy po tom vyřcování jme dosta-
li nářeteni, že máme k tomu svolit sam na po-
moc o mušni nymoudřevních a obci a, / kopera,
křeč nám doklčet budou. A to vřevni se musilo
podle hlasu stát. Křeč nejvíc hlasu, mti budou a
musili byti a každého hlasu [řidy] jeden, a od-
řivých, a frontedních, a malých a a nyměněnich, a
byli se následující, totiž: vyřtáre Hartin Kahrada
N. 7, purkmistr Jakub Tiefenbach N. 3, písař Jo-
sef Kahrada N. 9 a ti vřevni byli Hartin Břchal

№ 6, Anton Nýdl. № 11, Martin Klučka. № 29, Jan
Šumpel. № 17, Jakub Nhl. № 42, Kopeř Jan Louh. Kdy-
bych tam - měl s tom všem přibíhu psati, že byse
útrpnost nad námi více musili, jási smachy a vy-
hrádky a jakou úpaci jme sice tom špiti, nekoro-
nyati, jen s některých přibíhu tam smička
uváim.

Když jme první měření začali, tak k nám vy-
pl třeba puchřabi a divně nám šlal, vli nám
nadával a jváč nás učil [militi]. A když jme my
naše vyhládali, jak s počítěš tak s míru, tak jme
směhli oficea a musil [toho] nechat. Tak dy jme
vyměřili, neboť netoliko věčnost na námi prub-
kala měřit, ale i inženýr od něme, však malý roz-
díl našel, neboť nás tolik strašili, jenli bychom
něco od měření vyneschali, že se nám to všemu a
něm to, myšle i věchno naš jmení i role. A
muselo se bráti na 1 měřici 533 $\frac{1}{3}$ kvadrátních
sáhů a 36 kvadrátních stop šinila i šaha zemědě-
25 sáhů šinila měřice 207 x 25 sáhů šinil joch.
A šase se musela dělati - holik mn x 1 roba na-
těreno. A museli jme toho rohu u přítomnosti
oficea x každého role jill fropy na přibí vymlá-
titi x každého obli a jeden druhému dohlácti
musil. A konečování, toho šeho musili se všichni
občanští souvodi vyti a se musili soudit, jenli jme
my to dobře udali a na šich bylo naleženo. A my
naše jme musili všem jim shradnišním souditi.
Štápe věčnost tak jélna druhé šinila

A jill nám toto na vyprohonoce vidy dávati.

jestli by se jeden našel, že by s jano arno na naše
role více něžli my udal, že joku to role ustoupiti
musil nebo jmlí bychom si s jedne arno míni
faterovali, že nás se arno štěli bude, takové hoi-
dy rok platiti musíme. A placi s úplatí kontri-
buovali .... [nadshoněni].

A tak se museli měřit jak pole, tak zahrady,
louhy, pasuňky [- pastvinka], výrony i výmoly, vřty,
břehy a lesy pánské, farské, svobodní nebo poddan-
ské, všechno šallaci měřili a se měření ustavičn-
voale šhem do 1 leta a novniho času psat bylo,
hádnou nos a počty nepřytatelní, neboť hoičty
míše na jiný způsob vyměřili.

To měření pro ten způsob vnašlo, jak nám od
komise šellno bylo, že mnoho pole, svobodního jst,
jakožto měřské, pánské, farské, lesy a rybníkové
a poliční hory a zahrabkové a myni ale, jak s tom
vš jano štop, se všechno přiměřilo, se jen všima
špatiti měřeno. A tak nám se šhlo od komise
bylo šellno, že šilal pan, náš monarcha Josef, toho
jména Škubny, svědčí jm jedinou tu šhě, šhemou
pro šral a šaly, řdyš a věchny hory, pánské pole
i hoičské, měřské a svobodní i rybníkové po-
miki a se tedy vynašeti bude, že takový plat
vypadne. Tak tedy uváim šovu povist o šito
mevděni míni [- měření].

S některých listů + Pamětní šmine dále š
od něho, tento dodatěk.

1. Králová o smrti cis. Josefa I.

Krásí milí poselkové!

Jeť jsem sám mnohé píliiny sepsal a te nešťastní Jan, jak a při tom vědě, jistě vám budu dále vypravovati, se se stále pro práva, aspoň na mou duši, když se číst budete, vzpomínáte a když vás spáštělný símpel byl, mne s touto na snu sloužil dále.

Když ta jsem 5 roků v r. 1784, samým psaním všech píšáků vchovněm a na oběch až mnohé o svůj rozum přišel a snad i konec vstal. Já sám, poutavě jsem i aduho píšák obecního neměl, málo jsem k lepšímu měl. Ke mně ale můj puchník z Janův Diebentzsch z N. 43 dobře na pomoc sloužil a pomáhal, tak jsem se v honce uvedl.

Ale sloužil-li to stálo? Nebo Důk se nemohl divati na tu velkou obličnost, jak jest on prohledník všeho, kdo se k němu utíká, a vplyl přesby naše. Bylo velké nabíhání na dvoře rakouský a mnohé obličnosti, nemohouce to snesti. Nás nejvyšší monarcha Josef Brubij umínil sobě to proměnit. Na to Důk nemohoucí navštívil

ho nemoci a on na posledním testamentu naričil, aby následovník, jeho bratr Leopold toho jména Brubij, se zmínil. A te a stále r. 1789 dne 6. prosince, jak zmínil? A na to se dostal nový monarcha Leopold a hned soje. Interes vyploul, že se muselo na všechno na staro dále a robota naše nastala.

* Tady kde stal se naprostateli omyl, cis. Josef I. zemřel, o nico pondělí, 20. února 1790.

9. Škola fary a školy ve Starově.

Dále se napíše vyhláše kartina Kahrady:

Škola v r. 1785, soubor vyhláše pro
ditky školy normální * a v r. 1785 také králový
musili dát ven na dětinu, ale nás jim obdrželi, že
mohli nastati při hostile, nebo byla zde komise
od hraběte, a obecni sešli se na to povo-
lení nebo lépe.

Roku 1784 se stavěla u nás fara, dostali
jme na takovou faru od vlády ** peněz 504 zl.
13 ho, fary ale a práce svíci a musela všechna
od obce darms fondu.

A také toho roku se škola stavěla, na tu nám
vrchnost dala materiál darms, neboť bylo tak-
to naklázení od komi a vyplata musela se
od obce nahradit, i fary a práce.

10. Škola domku č. 51, u svícný,
mimo obec.

Také se napíše vyhláše kartina Kahrady:

Pro Josefa Kouhala Chaloupka vrbu
na panovisku vystavěna jest v Protok vch-
nost sobě a dědině vrbu vlastni a křtili nám
ho do dědiny strit a ponovadn my čtice se
obhájiti před nástlatim obci, radly jme jemu
ten plac bez našeho učesku dali na panovisku.
A vrchnost nám popustila tolik místa, pod
zahradou Josefa Chanařu N. 2. ten učesku
m Kouhal také jen tolik mítí bude, a to jest
obceni, abyrie o tom viděti.

A to se stalo roku 1785

* Školy normální byly státny na Kar. Terenci
a. 1774 při organizaci náboženského školství, vy-
šlovalo se na všech maketovím jazykům školou
povinných dětí.

** a náboženského fondu

* a více 40 sáhů koudělních a m Kouhal
také jen tolik mítí bude [- poznámka pod
zápisem]

11. Ke kterým místům byly šoldské žance?

7 Pamětní kniha z r. 1757
 1757 psal Hartm. Zahradka píše o činnosti
 role dle jejich jména. Všichni role byla roditelna
 kna + menší sánsi, kteří psalí nanyoá
 rity. O 15. rítu píše: bratři role se včalo
 od lišické vstří až k žance, Jana Klučky
 [myn. č. 27] je poslední, úroda z 1 měřice
 role 3 m. p. p. 3 r. 3 1/2 p. p. p.
 od žance až k sadní líce k š. 2 1/2 p. p.
 2 1/2 r. 3 p. p.

Těto role byly přeměněny tam, kde
 před selským porokem byl včinný díl od č.
 27. na staré katastrální mapě z onoho místa
 p. p.

7 18. stol. říkalo se těto staré paměti
 z 30leté války, šoldský žance, 7 19. stol. ří-
 kalo se, šoldské žance.

Ždá se, že 7 době r. 1757
 šoldský žance ještě existoval.

12. Plat šternovského rektora v r. 1787.

7 dnešní generaci, včinná a moderní národnost-
 ných škol, bude zapomenut, že starý, rektorů 7 18. stol.
 byli šternovští školní učitelé. Města vplou-
 řili včinní nebo i řemeslníci, jen hdyž uměli
 číst, psát a něco počítat a byli - dobří hudeb-
 níci a zpěváci. Plat jejich býval také podle toho,
 aby se s rodinou udrželi, musili se přivydělávat,
 hlavně hudebně. A přece tyto, uborí rektorů ude-
 lovali jakéhle národní včinnosti. Včinní byli
 prvními buditeli nášeho národa.

7 Pamětní kniha je psána

Anno 1787 dne 20. prosince stala se ustanovení
 staré rektorů slavnosti, na její r. p. p. on se
 zaplatu r. p. p. m. p. p. Byla ten den slavnost
 honise a dle tak jest ustanovila a nás k tomu
 přikročila, že její plat od obce má býti přední
 12 ml. p. p., na h. p. p. 7. p. p. 7. p. p. 7. p. p.
 a body spolu 4 ml. a na 1 měřici role, které j. p.
 učil, to jest na luby aneb na včinnosti, včinní p.
 má sobě sám obdělávati. A školních p. p. (s. p. p.)
 od 22. r. p. p. na týden od jednoho 1 1/2 hr.,
 č. p. p. 26 ml. 34 hr. 7. p. p. od školních dětí školních
 to p. p. chleba na celý rok, jeden p. p. 7. p. p.
 1 hr. 7. p. p. 2 ml. 8 hr. a p. p. 7. p. p. 7. p. p.

7 p. p. chleba 7. p. p. 7. p. p. 7. p. p.

sahivati, z čehož dvjma museli uvoliti. Dále
ale vjnu uhtarovi provinnu mo, ostatni jmu el-
sai vyplatí až na 100 al.

ti hostila mi slušely ..... 3 pl.
štola na se oim ..... 6 + 10 ha.

Zajti obe muji divat pti desiatka z mikiu
kai anebo na tu 3 pl.

[ze stati II. via o drahosti na valch napo-
leonskych.]

na 8 ha, tedy hodni ninko, aby doplatek platu
od statu byl vyssi, je videt, ze mela uspracet
s rectorskou schajni bidou.

12. Klášter se Kláry + Olomouci a Hornou

Yak aname z Ljva Hornou na 8, darovala odova
k panu Karelavovi II. ze Sternberka pani Karketa
ze Hornou jako náduvi se umilého manžela
z syna Kdešha klášteru se Kláry + Olomouci

Prvni muji vchnosti Sternberskou a klášterem
se Kláry byl dole vypravij — via vjxeni Clunov-
ského rybniku počastem to stl. — udu se, ze
klášter spokojal uspinavim pjmam a darovani
vi, natim se obhospodarovani a sprava obe byla
ponechana vchnosti Sternberske

z pametni knihy p + tom vedlouhij náznam:
Kade obe Hornovske pastila k se Kláre do
Olomouci, kria okolo roku 1550 panu Sternber-
skemu Vaclavu Brabovi odstavjena byla. Naproti
tomu pan Braba soop poddani z Dubanek a
soke povolniva se vrbatich klášteru se Kláry
popustil a se uvolil, tomu klášteru se Kláry
kadešha roku 8 kop bilych grošů a 1 kopu
karnu a 1 kopu stih odvadeti, kveri se ab pon-
vid klášteru se Kláry odvadij

Datum ze Sternberku dne 4 marte [vicana] 1778.

Tento náznam p ^{prvniho} p ^{prvniho} starého náznamu
z hol roku 1550 a vyjahi knihy u vchnosti
ze Sternberku.

14 Čižba Turcie a Rusko.

Alpa a Fumění hruky.

Roku 1790 s Turkom pňad jít vojna byla a s Francem. Husel nad časem svou armádu na vše strany rozšířit. Běh ta prapřhá vojna na Venetiat Sarma a ustala, jen se proto sobě postavilo. A to hoale 4 měsice pak učilal na pohoj s Francem a šel hástj na voje místo napátek a poučtili na ukrub vojny.

Turcká válka Rakouska jichžto spojnu rusko sarouny Kárliny I tvořila r. 1788-91.

Válka s Ruskom pro dídicoví bavorské byla o několik let dřív, r. 1778-79. Byla ten boj, vojn vojna na Rakousku se vojň kýchách léčila jen proti sobě, kterou svedena nebyla. Provdání vojsci svou nepřátelských stran bylo řízení hlavní armády, jichž pňtání křov + této dobu bylo naváděno, učalo se je, 'bamborová válka'.

15 Káram a válkách napoleonových.

Sloubj káram o nich učinil do kamitní hruky dídicovj vyhták Pava Kahrada!

Spymilejn potembrově nađi!

Když se psalo v letopisech 1800, tak začala s Francouzi vojna a tak hoala pňad ška 10 let. Ška ta leta byly kádněho uloveni, leda tak rok nebo pňl ška kámlouy mšch monarchiá, spolu válku vedoucíh, proto ale vojna pňad pohroma dš dšelli, aby hned při sudoroumění pňoje k novemu křevoliti pohotov bylo a takový aneb tak roavnj, stálostand * f. pliměti jic 7 neb 9 krát stal a to hoale ška 7 neb 15 let. Š bylo uslycho no káraně křevoliti kónatých s mšst bš vojň man kšch a dšch a vojň křevoliti křevoliti křevoliti a vš pak a malých lidi od vojň křevoliti a dšch, tu bylo pláče a nářku na představeni, tu se mšstj křevoliti a smrt vlnoval učilo ma nářevni plnět. Tu jst byl vřácovj mšst křevoliti by byl k vojenskáma štáca dostatečny. Ška 9 let se nářevj a malých lidi v star manřevoliti vřevoliti. Tu mnohá manřevoliti ška opuštěni svého manřevoliti a mšstj ška syna svého upadla do nemoci.

* války francouzské začaly v 1792, skončily v 1815, hoaly 23 roků.

ba i honie vada. Toi siou, naiti mile potomci,
mim nitepsarike nepdenkrat slay polity nait
onim duvadlom. Koyi maniel nad souu man-
uelhou a ditkami, tu nas ota neb matka nad
soum synem. Koyi slay polivati a ja jaboito
peditsony upronid nich oichou jyjik karibani
sony na mite, tu nas na vichnost jim sljot musil,
nideito ja mihleho sudec piti jui psani ram, mi-
li potomec. Tito pamiatky, tulo prapovidba
mnihymi kricijimi mozick slai jim kalicat,
vojizmaj sobi mo utiskovani od vichnosti
a bray nas od vnicch potrefonych, ale tudia
diby toho nevytyha smil moze soedomi nie, ze
jych nihomu byl ai donid shodil, ale tucim
se pravim klím se, ze filasom mnihyjak des-
nyk křistani odměnou hojnou křubi pro mra
i pro sebe nebca proraal a pro mra potiebnou
vlaku nuloni. Oni, bez kleri kvada práce jalova
zistova i nebe stahl, ze i nihleci jekny na
sudec mi padly, sira kleri by milt i budovani
duchovníma prospěšku dobře poloužití mohlo —
ale poljite dale, milí potomeci, a klich a tak
mnihyjak Rusich neb kochovantii, kleri nas sira
mnihykrat sam a tam malirovani křapili, kleri
k naiti manil k pomoci sira naiti sam a plet
Herberch na Francouai a nas upatnem tami
misty naitatich tahlto. To bylo coh a ne dyl
z let od nich pohoj, nas pšidli a to tvadlo sira
Ta vichna sorchu psani leta a pšidli prošlo

6-7 nedel i dva mēnce nek takova ruska
vyprava neb kolona. Nebas na jedubrāt
sto tisu silna prošla. To sam, milí potomeci,
mitai lehko napadnouti, ze tlich vnicch lidu
soni postabuj tu bylo naitiani shane loipony,
mnihykrat nebulo jednoho hoiu dōma, vnicch
ny se vilt, tu bylo biliti dobytha i lidi, mnihy
šibas na 1 mil i vice zahranij od vni vlaru,
musil dobytel i vira mustiti, klich aivot na-
chovat a domū se navratit, ale do jabi radom
nemilejji. Doma byl viche, jak vjkiivy, hospo-
dātnoi i dobytha prandij a od vich Rusi nehod-
nych vyndovenij a pbravenij viche. Klich to jisti
vichine dani jme plattl musili a to o mnihylovi-
telni sori [- vni], jak to sam tam a obecně pohlad-
nica a ve vjpsich k nalozeni mate a to o vichinijch
jminich ak ha podivu. Ale to je vichno nu, milí
potomeci, hdi jak jme naturalni dani včisti, to
je vjpsich vili, klich, šita, vosa, slāmy, maso, dři-
ti, otlo ps vophs, slovom, viche do magazin
jme likovat musili, to i vjpsich pematy dobytel
do Romouai, vony k armadē, tu nas na jance sov-
ny i plšhy, bray nas dlruhi dšivi na pradesady
[- padesady] a t. d. pravim, vichino, so jom vymys-
lit mivitate, a to pod negotijim odpooldaním
a frustem. Bylo, prada, vichno drahi pšis mra,
ale odhud k porhānelo, to vaim lehko napadno
pšis vojut tolia sira viche od vnicch i našcho
lidu a dāvani naityhanē, k tomu naitoda

a dost hodná [byla v roce 1811], největší ale pře-
lína draboty byly papirové peníze, to jest ban-
korette nazváni. ješto [- takže] / měřice každá křta
něb 100 a tak až do 70 platých [dříve 1 zl.
50 hr.] takových peněz se platilo. Ale to se dělo
v roce 1811 15. říjnu. Tu přišly k poměření až
na 12 hr. 1 platý [měl před tím 60 hr.]. Všechny
kapitály byly umocněny na pětý až nebo podle
tak rovněž křenu. Tu kde byl hodný dlužník,
se radoval a věřitel neb kapitalista se rozouřil,
že za 100 ml. lidra 40-30 a nejvíce 20 ml. do-
stal. Mnozí ale nejvíce tvrdili

Se však bankoretlich manovoly, 'Erlösung-
scheiny' a 'Anticipationscheiny'. Mnozí říkali
ale říci se byl žádný jiný rozdíl nežli ta jed-
na - bankorette, 'Erlösungsscheiny' a 'Anticipa-
tionscheiny', ale papirové byly všechny. V stříb-
ných a zlatých penězích nebyl žádný sluh, jen
něco koprových [- měděných] peněz panovale
a ješto se něco zlata nebo stříbra koupilo, tedy
musil za 1 ml. zlata nebo stříbra 3 a 4 ml. dát
papíru.

A jak jsem vám dříve o těch papirových pe-
něžích mluvil, tedy mi došlo, měli potomci
v těch se dost nasycených Rusích s vámi pro-
mluot. Aťak vám předem řeknu, aby se vám
tato má řeč nerozhliola, a kráskosti vše.
Kdybych vám měl všechnu ježak šikovnost,

tak eho říci dobyšči obyčejně vyřsat, tedy
by se musila tato kniha s mnohý díl avětit a
pak bych já spíše jšl od umocnění psaní toho pře-
řku ustal nežli bych vám něco všechny natěšny
sde o nich vyřknout mohl. Ale jak jsem se vcelku
pravil, aby se spon má řeč nerozhliola, ne-
budejte nepřelivni, a kráskosti vám řeknu. Když
nastoupili do horav, to bylo první, když se
sypřo do horavy přišli, to jest do naší obce:
'Gooaj kuzat, Gooaj kuzat!' A to nebylo nic jinak,
nežli jako by stádo asijských se horav přišlo.
A to byla od nich shvala hospodyně, se dobře
navarila, mohl to bylo, se stěls. To ale ješto
mil a kubi, říkali na hospodyně do kuchyně
a pořád říci hlasem: 'Kotovaj, kotovaj!' A
tak to tvoalo od přimadrování až do odjetí.
Při nahoravování se vyřtká a mřadných
nastřpule domi. Když ale přišla celá družpa
do obce, to bylo něco k vidění. Jak řidi jen,
kde jedna brava jde, tam se ješt seli, štádo hrne,
tak se s nimi dělo. Kde jeden nácal jde, tam se
ním ostatní tak dlouho lenli, dokávac a ohon
někeli [- nevypadaovali] A to hospodáře a hospo-
dyně tak vyřtkali, až v nich nenůstalo kroc
Lobí.

A kde, měli potomci, v roce 1815, jak se obrustali
s naší horav, jak takli napředky na násich čaric,
se jest s mřicel vřtobra sorchu psaního kopu,
tu jim měli řídit. Tu se musils chystat všedně,
se dobrého bylo, ne jak před tím psáno stojí.

Tu muselo býti vno pro mnohé a pernatý dobytč,
tu se musel hospodář starat neb hospodyně, tu
nepomohla vynlwa, že toho nemám, byla hrad
po nádech vyplata. A jak se nasýtiti jídlem a
pitím, tu se muselo všechno kónské pohlaovi
pospřívávat. Tu jich dábelská tělma každot pod-
jeda, to tak dohazovali, že nám to zde vyprávě
si vzpomínám.

Abych vás nezpětioc neušinel, přijmíte tedy
tuto naši věc, měli potomec, s útěkným srd-
cem nad námi a proute dnem i noci. Vláda
i léhaje, o ten soaty pohoj, neboť ne nadarmo
se soaty nazývá, což i my vám nejm zde časné,
ale i věně vřadujeme, abyse i vy, itruce toto,
nejvyššího soudce za nás proute, aby nám mo
vytále přemere na pohutu našich křičů ode-
psáno bylo, abyshom po smrti žádnou k obžovni,
mýbrá tělnou radost k vřívání na vřhy vř-
kiv mli.

To jsem já vám nřpsany k vaši památee
zde přinašmenal, kterýchto nátišků jsem já
od naciáhu do posledního nřovšet musil.

Frans Kahrada,
dědičný rychtář.

16. Řádnam o opravě cest.

Týh rychtář Frans Kahrada učinil do řá-
ditni knihy delki sprácou o opravě cest.

To jest mezi 1816. a 1817. rokem, po ubráněni
tak dlouhé vojny a promáslé doování. K douce
mnozí šediteli a ministři při tak nevyšpovitel-
ných událoh jeh vojenského tak i občanského lidu,
jak to jim tam k viděni bylo, že mnohý a jedni
neb druzí strany v rozličných drahách s dobytchem
nápasit, kdek to lidé dobytč, voják sedláka
a vojáka kapral nebo jiný ofiér tak nemilod-
ně týranil a bil až pětiboží. Tedy k poručení
hrál a do krajšího úřadu a vřivnosti na poma-
vřivního šternberského, Františka Loupa navo-
ního, přišlo poručení, aby všechny cesty [spojě],
jak o poli tak v sadách na způsob visácké
šlince správcovy byly a to na následující způ-
sob: aby vřide, kdek to třetě přes pole neb jopera
[- louže], kde jenom nepřímějš měřena jiti
měla, to jest od pusti hrane aneb od toho hranič-
ního kamena* měla jiti přes pole na susirnou
k rohu kmyšliva Franse pole, co leži vedle vřiv-
ního hranička, vřivna přes vřivní hranič k dě-
dint, na druhém konci ale od mostu přes pole
Martena Kschelke k toho rohu přes pole přímo

* je to bývalý vyřilometodějšij křiv na pólou
a myšijního měřenišního nadjedu

k huacovskému mostu. To ale rozváživše sobě
a vdeuel. že by mnohý byl mnoho stráděl
na věčné záhy od něho gruntu, tedy šel s bratry
a pro další pohoj my jsme šli na sorchu jméno-
vaného pana vichniče, aby nedádal takové ško-
dy, na novém místě přes pole měla jiti, nicméně
šel něho rozmyslu. Řekl, že vyjede se nejspíš
ven k prohlídnutí takové vstý, lok se stala. Když
vyšel, tedy povolil, aby cesta šla starým místem,
to je stará cesta, jenom ne hřivolatě, vyběra
spřítima, nechtěť šel do jakéholi šmoly a to
s obou stran příkopu ohrázená. A při tom slíbilo
na ten ale spůsob bylo věčným dílu uchráněno
od škody. Ten šel s příkopem gruntu,
na tak přemýšlení raději na 4/5 mířel země
se odebralo a na díle šel s uanováním vstý
přes pole není žádný náh, tím vlet škoda!
Oto osada musel po této straně [na straně vyh-
ty] jedenhády spravovat podle míry vllikové
jehl sedliška, mnohý musel šiba přes 100 šir
krom kamení navážet a namísto dědičky dru-
há strana musila na dědinou k sušivě, tak
jak na jeho sedliško + mlže krom roli vypásele,
hánet. To se týká mostu, k němu napřed [- dříve]
vedly, to je u silivny, u lokalitové sha-
trupky a jakuba Kahrady a tak dále, by se
obecně spravují až potud.

Tedy naň mile potomkové, jme vám zde
k paměti štelu uvést pro a věčného, co jme
na našeho zde bráthriho putování přestát

musili, co ale na nás dáb šiba, to našim štim
se šmáth štoji. By všechno nejvyššimu šdpla-
tileli obětupome, aby se všechno přestálo k vaše-
mu i našemu duchovnímu prospěchu dobře,
posloučilo, což my šim i nám vřidujem a šil-
me se, když vy što při odpokivání šd práce,
a dlouho špoile i namisto napadnutí alieho
mýšlení šim budete, na nás s nevinnou obětí
ně dobrým mýšlením vřpomocete, lemuž se
šišane při konci našeho putování, še ne štel
na naši práci bude na nás šladen, vyběra hoj-
nou mada od štoha vřemohoucího k dotání má-
me, tak jak nám je přislíbil, když nám pravil:
"Šojte k mně, šišku, štelá pracujete a ob-
šišnu jme a ja vás obšišoim." U šv. Kateuš
+ H. Kapi . . . . . vedohoučeno, šex podpisu

17. Obecní kapitál

Na výpočet úmrtí pána musela obec svůj obecní kapitál v roce 1813 dle 23. ledna vydatkovat a v obci do jistoty pod 5% interest následujícími podmínkami zapůjčit: Kterýžto kapitál obnášel v hotovosti, jak se v důchodu přijal, 582 zl. 32 kr. 13.

Kimě toho, který na přítomni radě obecního zastupitelstva navrhovanými jest a takový obecní dílem na město, dílem na rektoršou službu a jiné potřeby vybrala a takový milostivost věknost náda od obce k navržení, protože takové peníze na žádnou jinou potřebu sumaj se potřebovat náda na město; a interestu až dorazí ještě takových obce nesložila, protože věknosti od slavného gubernia na prosbu resoluši, poněvadž obec nebyla, a stač takové pro nedostatky složit, který má, podle vyšetření od pána vrchního na ten čas Pravitelská banka 647 zl. 15 kr. 73. Při do vyšetření dne 9. ledna 1819 roku ještě nesložila.

Draun Kahrada,
dědičný rychtář.

V zápisu následují jména o soudu, kteří výpůjčky a obecního kapitálu učinili a částelně je v ponračeno splacení výpůjčkových peněz.

18. Paršé pole.

Příklad německého zápisu dědičného rychtáře Leop. Kahrady.

Obec Staroo na žádost tehdejšího dědičného pána lokalisty Jana Rudolfa dovolila, jemu od obce pronajmouti z kousky obecního pole na plovciš tak dlouho k bezplatnému užívání poskytnuti, dokud bude ve Starooi nebo dokud obec s ním v dobrém poměru státi bude. Při příchodu jiného pána lokalisty připadá pole zase obci, která může s ním dle svého dobroudání nakládati.

Tož jest ponračeno, aby příští pan lokalista pláno k užívání tohoto pole se nepřisuzoval, nýbrž se o to pohádati žádati musí ve Starooi 24. června 1825.

Obec Staroo.

19. Jah se jisti a 1824 prodávaly
obecnosti.

Jahie přiklad německého napsu dědičného
rychtáře Leop. Kahrady.

Josef Nohl, chalupník ve Starově 24,
odkoupil v roce 1824 od obce Spice u tak ro-
vního splavu, hranužice na jeho pole, na je be-
ty piva, 2 pecny sléba a 1 kopu voarůžku
na kvale basy bez seláštůžku dalšího ná-
jmužku.

Mě-li by vrah druhý, žiti a tak další
trahdy hospodář chalupu tuto přivítá, tak
má trahdy povinnost, jah nahore uvedeno,
při nastoupení v hospodářství obci dávat.

Obce Starově

20. Cholera kronl...

V roce 1830. v době povstání Poláků proti
nadoladi ruské, vypukla ve vých. Evropě asy-
ška cholera. Měra rychle a skoubně šířila se
do střední Evropy. Křičy na ni pře-
valosti přibývaly této nemocí tisíce lidí. V ob-
sypřednější muirově, kavalužici v roud polohé
kavaluž, velkokníže Konstantin, starší bratr
křidejšího ruského cara Mikuláše I, náměstek
carů a Poláků general Křič: vrchní velitel
ruské, proti Polákům vojensky armády, hráček
ne sobě, sholež podlehli.

Koni rudiž divu, ži vrah v cholery byl tak
velký. Co u strany nároužkyž křiči bylo jako
nkrasha před cholery nálinovano, a jako u nás
lid na tato opatření a na možnost, že cholera
v skutčini se mážek brájn dostane, shoval, sa-
křičel dědičný rychtář Leop. Kahrada v komitě
křiči Pěš.

Ži jměnu nymějši Křiči!

Křiči nymějši Křiči! Uvážim v do-
jeho shledu, abych moji mnohé drahoci a na-
nyjši važení přičby následoval a sic přičul,
abych jejich shvalitěbní přičby následoval podle
mi možnost a sa druhé, abych povinnosti vše
staou, udělování známosti uabynulých časů
i mým, udělováníž mým vyjvíl a ne sobě pamat-

ku namchal, k tomu ale mni dávaji vydati -
-tisi plitene vyrijn skadlive, ale bud Ocha
choala, ja picchali iazy, nebot eku volani
jenom sam ony tak skadlive pripravoy nasich
vyjick, pcedstavenykh k mu se blidici a dalekych
vyhodnich krajm ser klacici se nemoci tak na-
nozni, sholeca morbus' pusti. Ja sam to jine
sholeca bylo rubeo celni henni, nebot z ruz 1821 tu
se kraj domouby, byl tak naktstny, se se ta vltmi
salubna amato de nasich mist a muske vrad trou-
dila a to tak skadni. se pan krajny pcededa na-
pl de kadicke vchnostenshiko mista a tam vchony
poddani shromadili nalidil, pda namu tu skad-
livou nemoc tak vypravoval, se i se pke kdu, ku-
rom pro mncivri lida na tak navracim kubem
dovni a letashmama + sku se krcobchu dclil, p-
den duchovni se krcobchu mim + krcobni vchono
pcedstavitel a toho se krajshiko vltim starost
+ vate dospicnost vypravoval muell. T te kici nam
vite nalidil, abychom stime ja + te nemoci postave-
nymi kadicke vchod [v. styk] namili, ponovate kub
krcoblivu byti ma. kims se pama krcobchu + ho-
muella vykrcat dclm pro by nemocni, krcob + nas
u krcobna krcobna N. 70 ustanoven byl, t tom
domi muella byt nejvni + postele pckrcobny,
jedna mrtva [v. umilci] hovorla, + si krcobna
na krcobvami mrtvych, hotel na vltim vidi-
jshykh medicin, par lohtu, krcobarchetu na
obltvami a na vltim vichonich sil toho vchobku
vchobku flaci + medicinami, + krcobnfotry

subo opakovitby a tim podobni jise pripravoy,
krcob ani pice vyprav nemivri. T tom dom se sa-
ma vchnost pckrcobit muella, krcob tak pan
vchobu, doktor i jiny krcobit sam vltim spavili
+ jise, kde ta nemoc vypravila, muella byti
krcob obycknuho krcobna jise mivri na pckrcob-
vami takobych vchobnyh ustanovme, vltim se i ta-
ke skutovni na mnohykh mistech stalo, se lide
krcob krcobna pckrcobvami byli.

Kdyz se tedy krcobny tylo pripravoy vady vltim
krcobvami a taku misty + skutk vchobly, vchob lide
byli tak amamena a krcobny sobe krcobvate ve-
vltim, se vchoblivim na pckrcobvami se pckrcobvate
+ se krcobvate, nebo toho od vchobnyh vchobnyh se krcob-
vate a se takobike vchobvami, vchobvami pckrcob-
ke, krcob pckrcobvate, ja krcobvate, pckrcobvate mil,
krcobvate byti. Krcobvate se vchobvate a vltim se stalo,
vltim ta nemoc mlla tu vchobvate, se se pckrcobvate
vltim dostal, krcobvate se vltim vltim, vltim by vchobny pckrcob-
vate a ta krcobvate pckrcobvate na vltim vchobvate byla
vltim krcobvate se pckrcobvate, vltim pckrcobvate se vchob-
vate vltim vltim vchobvate krcobvate od vltim krcob-
vate krcobvate vchobvate vchobvate, pckrcobvate + vchobvate
a vchobvate krcobvate, krcobvate vchobvate krcobvate a krcob-
vate vchobvate se se vchobvate vchobvate vltim + vchobvate
vltim vchobvate vchobvate vchobvate na vltim pckrcobvate
vltim. se bud vchobvate vchobvate, jime od toho
vchobvate vchobvate vchobvate, ab vchobvate vltim by vchobvate
vchobvate vltim den jenom sami vchobvate + vchobvate
vchobvate vchobvate byti. Nebo toho vchobvate vchobvate
vchobvate, vchobvate, vchobvate, krcobvate, krcobvate,

Mladovice, Kuchice, Hornberk a nejvíce Hor Kosti-
nec a Rádkovic navštívil. A sami Kostíni-
ci dle den 7. 15 listopadu 9. 1876 zemřelo. Přech-
ně to - ochromitelské nálezem. Které jsem na vrbu
popul se muselo a každý aspekt k svému život
škonbiti mohli.

To jest, měli následovníci, se sám stítel
se andamost uvell své představený
Kop. Kahrada.

21. Výhledy nového hřbitova.

Káňnam + Pamětní hruze.

Kodlouho, mili potomci, po té nemoci (r. 1831)
vyle nálezem hraběte, aby všechny hřbitovy, které
se v místech [- vrbách] vynalézají a přes 20 sáhů
od domů vzdáleny nejsou, přeloženy byly. Na to
i přibyla komise s Komouze a prohlédla nás hr-
aběte a uznala, že nový byti musí, což jsem já
i-podmínem, toho iase. Křehlavě Křehlav, všemožně
odpíral, co se nám tvrdě odepřelo, ažkoliv jsem
se na oně hraběte prohléni od r. 1835 odvolával,
jenom všecko bylo poručeno a dle jemu do bíanby
na kúnnu a pan hraběte s hruze mechat kopat dnu
na poli Jana Dvorského a když tedy uznal,
nařídil + přitomnosti p. Křehlavě, že na té roli
a Franze Křehlavě od hraběte na vrbu sám k pocho-
vání mrtvých obdělati a tím doima nahraditi
má by ale uznávajec, že by těžší bylo napra-
viti, co, tedy jsem řídil, by se na jedné roli,
totiž Martina Křehlavě vyhránil, což se i
dovolovalo a to se stalo r. 1832. Kdyžto potom
obce vrbysky byla přinaděna, vřaděna i po-
hutami, aby se vyhránilo místo vřadila a tam
mrtvá pod pohutou hřbitovou 3 duhatu pocho-
vana byla. A to trvalo rohu 1833 a 1834. Když
vidla vrbnost, že obec neo dělat nechee,

Tedy nám dali s vojáky učence těch slouků,
sá by hachov obdělán byl, což se i stalo. Potom
roz hachov stál celý rok a půl a mnoho ovoc
dávaj, až roku 1836 + půl se přišlo pokřová-
vat, muselo ale obec hata uctvit postaviti a ho
i hachov povětit, 5 al. hráškyňkovi a 3 al.
p. Alkanovi zaplatit. Ka ten otel neb 7/8 ml-
lice aceml, které se na pokřování obdělaly,
Kartin Votlský švát tolh, to jest 1 mlč. a
7/8 na maslách od obecní role obdržel a musí
tahi na přiblí úasy a tofs kontribovati.

† Hachov dne 26 únoru 1836.

Kap. Kahuada.

22. Zařazení služby pastýřské
podáhem 19. století [ps. x. 1834]

Zařazení služby pastýřské pro pa-
mit přitěch. Pastýř od hraběho stáda má rač-
ti mlčic na panou a 3 al. na opakování obec-
ních telat (7) 2 1/3 mlčice rači a 3 al. penia.
Zrobniho stáda pastýř má tahi 12 mlčic rači
a 3 al. penia, pak mážl jeden háňj pecn chle-
ba od hraběho, co pdsod a na hrabě svát by (Kerí)
+ dolh.

Bez data a bez podpisu.

23. Přijímání nového souseda v Harnově

Komunálníci + místek měli ode dávna své zvyky s přísným předpisem pro přijímání dalších místek. Také na samičích byl s přísnými obřady přijímání do obce postavi obce mezi starší sousedy hrady nově nastupující hospodář.

Do samičích Anichy v roce 1845 dědičný rychtář zlopřácný pán, jímž byl nový hospodář do obce přijímán. Za pánem pánem jména přijatých sousedů s datem jejich přijetí.

Předmluva

Pro přijímání nového souseda do společnosti obce

Směradlo podle ustanovení našich starodávných předků tento zvyk obce v naší postavi obce Harnovské + dobrý pořádek uveden jest, aby každý nový soused podle něho přijat byl; proč jak pán vy N. N. řádali, bychom všichni do naší postavi obce na společenství přijali, tedy já [rychtář] a Guňad vaši řádost vše postavi obce jma přednesli, povzdvíže se pak tato obec tak tomu všem sousedům vše dávají, jestli vy se stali a zvyk obce, jak se na souseda navzájem chováte a jak dále také uvažujete, všechno se plníte a dočína na-

hojnými pořádky slibíte. Slibujete to učinit? — Slíbíte? — Aby se tedy vidělo, jak se chovali máte, ponoruje se do vody i vy [rychtář] a když on k tomu ráhový byl, vy jeho napomináte a navzájem budete.

Přijímání: Aby se s vaší manželkou + láse v společnosti manželské sami byli, vaši domácí lidé dobrým příkladem předebrali a napomináním na vše svate a světlou náuceni a k všemu dobrému vedli a nabídky, všechno pak vše a nedovoleno jim zabránili a přetvářali.

Na světlou: Jeho jasnosti svate a věčnost zachovali a všechny povinnosti zachovali a poslušnostmi řádali a plnili.

Na světlou: Jeho milosti Aničce věčnost zachovali a všechny povinnosti řádali a plnili. Kterým jmu navzájem jmu.

Na světlou: Rychtářovi + outadím potěšení dávali a jim poslušni byli a jim povinnosti dávali bez odhalování světlou a jim zachovali, ani jaké tůlky nepřichovávali. Svate postavi obce + láse se svorně všichni k tomu všem svate. Harnovské neb mace + roli zachovávali, ani žádný hraniční řízení bez odhalování obce nepřichovávali. Na světlou a světlou dobrý pán dávali, ani s holým světlou bez luzu vy na světlou ani + světlou zrodili nepřichovávali. A světlou světlou světlou ani pánu nepřichovávali, světlou světlou ani své manželce nepřichovávali. Slíbíte

o nálehu učiníte N. N. ? — „Služby.“ — „Při-
vadž to všechno učiníte služby, tak vám před-
stí je a nárad a vše postívá Obce lásky a všeho
dobruho příje. Na potvrzení toho všeho, vy i vaši
rukojní přední vyšetřovali + Oubadu + elle obci
súže tímto potvrzení učiníte, že vám takové
kudy štali a vše na spolupůsobda přijali.

7 Hornová dne 30. listopadu 1845.

Klep. Kahrada.

Pod napsanem jsou uvedena jména nových
sousedů s časovým označením, kdy do obce byli
přijati.

Frans Veselký N° 22	byl přijat	30. listopadu 1845
Johann Kuba N° 26	na sousta	přijaty dne 4. pros.
Thomas Kihelka N° 1	„	„ 17. list. 1846
Joh. Kiplach N° 29	„	„ 73. pros.
Joh. Kiplach N° 18	„	„ 11. máj 1847
Joh. Kuba N° 8	„	„ 11. list.
Anton Mhl N° 41	„	„ 23. pros.
Joh. Kromb N° 40	„	„

Dále však píše.

B. Při času exorování + 1848 se náhranovale
sannamenavou ke novým sousedům předchá-
vati a své šáse ušlech nepohojných a domi
unámých, abych se vyjadřel jejich vlastním
+ „Bůh [čili] s tím doložením, že oni, „adávání“
nepošebují.

Následují jména nových sousedů bez jahi-

koliv poznámky a bez označení data příje.

Klep. Khrada N° 57
Jahob Veselký N° 19
Frans Kihal N° 1
Jab. Kihal N° 28
Jan Kubáček N° 13
Frans Bartoš N° 15
Jan Kiplach N° 59.

Dále je poznámka.

Roku 1856 obec šadala, aby se novo nastou-
pení sousedů na památku do paměti Anichy
sannamenavali.

Pod tím následují zápisy.

Jan Kimský N° 32	dal zkrat přijem
Pěpan Káratil N° 25	roku 1856 při přání nové
Jan Kihal N° 12	} přikroky při tráouby
Alex. Lišma N° 47	dal druhou půlu piva 1856
Jan Richter - 45	+ 1856 vyplnil povinnost
Jan Kmyslil - 47	+ 1856 vyplnil povinnost
Jan Kahrada - 40	byl přijat dne 17. čer. 1857
	a vyplnil povinnost
Jan Kuba N° 6	byl přijat 1857 a učinil radot

Přímé věšiny sannamny + pamětní
Anichy konci.

24. Brouillevý rok 1848

o pamětní knize a o paměti lidu.

Brouillevý tento rok je o Harnově zachycen jen velmi událostmi. Podle ústní tradice pěstala tohoto roku robotu náčká a důsledkem toho byl do schůdků obouran nenáviděný, panský dům. Pamětní kniha přináší jen pramálo, že tohoto roku nahradilo se na přijímání nových soudů předsedati prolet a nové přijímání soudů ho více.

Všichni jím vypracovali a také se tohoto roku na vesni starnovské jím brali svou část, tedy proslavili konstituci čili svobody, jak se scházela libale, volby poslanecké do ústředního sněmu, kterému se proti, že vespolek měl na něm setlénu, křivě, selibý sněm a na křivě radu, křivě sněm, národní garda, a oslovování slyšela v Franc. a bovině se vidni, a Franc. a Uherch, a Lombardsku a Benátsku, a uhaškim vídeň Komitovi, a obouratěm činu Je-lacitovi, a valse a Malu, a útlku vlašské rodiny a vidni do Olomouce, a odstoupení vis. Ferdinand I a o nastoupení mladšího císaře Frana Josefa I, o obě tyto události staly se v Olomouci, tedy zcela nablínku, a především křivě rady a vidni do Kroměříže, všechny

tyto a jiné události uměly pozornosti pisa-tele do pamětní knihy, vyptáje Pcep Kaba-dy, ab nebyl toho roku star, byl narozen roku 1802.

25. Křivě

Pamětní kniha obce Harnová je velmi stručnou památkou a psána 18. stol. a na ho ravně doba velkých vad a míst, kde taková je stručná památka a oni doby nemají.

Neobráhaje křivě, vypracovali se dle státu, kromě rube včelnom, zachycuje jen události a béměho křivě nevelké hanaché on, proto je její význam pro místní obyvatelé tím menší. Uvažuje, jak starnovský lid šel a se prohodil a doba pát draka sta let, a doba míru a pokoj a doba nepokojů a válk. Šoda, že a ne není nic podaje a doba prouchých válk, a psána křivě se Harnová a 1742 a 1756, a doba, kdy stavěla se nová, vlašská sílu se a křivě stará křivě, nic a obdobi velkých velom Har. Druhá a Josefa I. — první křivě a křivě psána křivě křivě se Harnová — křivě jak psáno na lid křivě neobourat a prohlá-šení vrbni svobody, jak reagoval lid na proslavě vlašských náčká, nic a křivě křivě křivě křivě, prováděním včelnom a vyptáje

a mnoho jin.

K komitaci knihy můžeme také poznamenat, jak zvaná byla zvaná do obce německá. U lojta Jana Štravovského a u prvých vyšetřáči a rodů Kahrada, Matky a Matka, není jistě stop po němci, spíše tu a tam vyhledá se sličko latinské, adá se, že tito němečtí němečtí ani neumějí.

Ka se u vyšetřáči Franze Kahrady, vyšetřoval od r. 1797 do r. 1810, je vše německy uš patrný. Je to přirozený následek štravovských reform Kar. Terzie, která do všech Štát broni štravovských navedla německou a germanizační snahu. U Josefa I. jeho ideálem bylo, aby všechny národy jeho káe slily se v jediný národ německý. Sličko sam podpisuje se Franze Kahrada — ad jméno Štravovského mána zvaného správně píše František Kahrada, byl ani Lich — také jméno Štravovských souvisejí s německým jménem, Johann, Franz, Anton, Thomas.

Jako ještě rozšířeni jeho syn a nástupce Karp Kahrada, který dle sdělení jeho zvaná ml. německý vlad německých Štát a tudíž smil. adie německý. Eromi své národnosti do komitaci knihy píše už německy, také jména souvisejí jako jeho otec píše po německu, Franz, Johann, Anton, Jakob, Thomas. Naproti se r. 1848 píše Jan nebo Jan a jiná jména po česku.

Německá zvaná zvaná i do Štoly. Ka vyšetřoval Franze Kahrady byl u Štravov učiteln. Blaise Biedermann [byl u Štravov od r. 1803 do r. 1826] který byl pravděpodobně německý národnosti, píše do Štravova odalhuad a hor a odešel na Štoly a Kladijevicích, která byla už německá, případně ještě štravovská. Jak učil ve Štravovi, adá už také četka německý, není známo. Keccem svých a psůžtám 57ých let kdy chodil do Štoly píše adie vše, učil se ve Štoly, amolani [adobellu], psali, ferdalby [předaloy], na Štravovské [volných listech mpsiru] a pan rektor jim vřadovol věnova pcta káe muorem. Štoly píšeť naproti učitel Krelman, učil ve Štravov od r. 1872 do r. 1886. Písal sám se pamatuje, že kdysi kdysi kače, kdysi řihla, že suidala kače, řihla, že nemá kábat kače, že jo to německý, že má kábat kače kače.

Německá zvaná do obce českých Štát byl Štravovská zvaná, německý. V padesátých letech aby se naučil německý, byl psat adie vše jeden rok v Babicích vypravoval o Babicích, že se tam mluvilo německy, kače se ve Štoly do r. 1848 mluvilo se kače i německy, byla tedy ještě štravovská, naproti píše se po němci a s ní i Babice.

Je viděti, že tím vzdálenější byla doba josefinská, tím více se německá a štravovská uplatňovala, adá ovce po štravov.

Promysleli se někde se Staronovských doba,
se by bylo následovalo, kdyby se byl Staron tak
poněmčil kraby se už stařovaly. Směl stádočiny
ludských, šrošských a babických bývalých česká
byl by měl i Staron. A v roce 1946 vnučové
bývalých Staronovských česká - Kamáři byli by
bývali jako Němci odsunuti do Německ. Kolik
Hastná viny byli by na tom měli?

Prognostika

Časné klauze me dobu po stu letech,
ve roce 2056.

*) to jako my a mladší generace

Nářečí staroovské a behušovské

Tot vedle sebe žijící oby Starov a Behušovice, kde + obce mluvily se jazykem havičtinou, nevšimnou žádným jiným moravským nářečím, ani slova-
bysa nebo básňovým ani jako daleko na severu
kone nářečím českým, a jazyk vyhytávaly se
+ mezi nimi měnili jazykové rozdíly.

Ve Starově říkalo se, "že mi to", v Behuš-
ovicích a + Rodňovicích říkali, "že mi to!" Proto
Starověti zhlapeš při příhodném sethání zhlap-
si behušovským nebo loděnským zlobilo je vs-
ludem, "hnišák, mnišák", nářečí dostávali
+ odvety, "hnišák, mnišák!" Bylo ještě několik
jiných jazykových rozdílů. Člověk ve Starově
říkalo se, "šlopák, na šlopku", říkalo se v těchto
druhu obcích, náropa, na náopl: "Vilbrimu hrnce
s dolma uchama říkalo se ve Starově dvošňák,
+ Behušovicích a + Rodňovicích, "bácha". Ve Starově
oslovovalo se "obcent, tetičko, kmošičko" v oněch
druhu obcích, tetičko, kmošičko!" Inad bylo těch
jazykových jmen více, však pisatel ve svých mla-
dých letech více jich nepomněl.

Podle vyprávění rodičů, matka byla rodilá
+ Starově, mluvila se v poloze 19. stol. ve Star-
ově, Kúnově, Kvojcích a Kécovně úplně stejně,
jak se mohlo poznat, když lidé v těchto vsích
sethávali se + hověli v Kvojcích nebo na robo-
vích, patřili se čine jedné vrchnosti.

Obhuvovice a Koděnice byly součástí farnosti, takže patřily k jiným vzhledem je významní, a mezi domy součástí farnosti vyvinuly se také hasičské jednotky. Byly-li tyto jednotky vzhledem k a Koděnic a Trusovicích, psatel nemůže říci, tam nebylo jeho příbuzných. D - Koděnice a Trusovice - Koděnice

Dne 1. října 1914 obyvatelstvo jemu tyto jednotky rozdělilo mezi křesťanskými a muslimy už od začátku.

3. Oblasy

obou vojenských úřadů v Starově

a) Okupace Prusů a Němců.

→ V roce 1875 po skončení války uskočící na území vojenských úřadů a Prusů a uspořádání poměru na Právní bylo Rakousko-Uhersko pověřeno, aby v těchto územích osadilo - skupovalo dvě domy a k tomu již patřící slovanští domy Prusů a Němců. Po nich, obzvláště mály jak třeba tak Evna Hora. Nastala hromadná mobilizace, první po nariadení všeobecné obrany povinnosti [byla nariadená v r. 1869]. Proto Starověských národností doplnilo každý státní voják, aby nastoupilo vstoupilo do Prusů. Německí vojáci a křesťané vyhledávali své země, včasně a obou stranách

vstoupil mezi obyvatelstvem mohamedánskými a ještě více pravoslavným odpor proti Rakousku a povstali jimi naši vojáci křesťané - "partyzánský", volali na boj proti rakouskému vojsku

Pro mobilizaci vznikla sentimentální pláň, která se rychle rozšířila po horách a údolích

Pláň a ohn,
sádele po tohu,
do Prusů šel,
sle nepřítel.

Je národností i aktivních vojáků Starověských nepřítel a Prusů a šel každý také někde nebyl vážně poraněn, po skončení války - pací národností se vraceli vraceli se domů, na to a hospodě při práci bývalo se mnoho let slyšet říci, co kdo a Prusů křesťan, jako křesťanů kdo a s tím vytrval.

Co první světové válce (1914-18), kdy sporešičkami dospěli Starověští do 50 let byli povoláni do obrany táhových křesťanských křesťanů bylo slyšet, byli se včas včasně a proto ten se vlnu nemohl a vyhledovat, se křesťanů vytrval a co vše a oni těžké došlo křesťanů

Ještě předtím 10 let, několik roků po okupaci, jako zhlapeci slyšeli jemu, jak

• létě na nedělních odpoledních spicích thasa
na humny a na krási, Kralhu + čau...

4. Kálfa pobohe-bulharská o. 1885

Mocem berlinským v r. 1878 osvobození Bul-
harsko dostalo se brzy do sporu a do války se
svým sousedem Řeckem. Na dynastii řeckou
stálo Bakouško-Uhersko, na Bulharskem je-
ho osvoboditel Rusko. Sympatie starnovských
voláčů mladě se hlouily se na stranu Bulharska
a náhy bylo slyšet spívat starnovskou thasu
vánný bulharský pochod. Tímí Maria opa-
rzoena, pláče odvoica luto raněna... Písni
stala se nebo už byla bulharskou národní hym-
nou. Klapciim-školákum pochodoval písni se
nalíbila a když hráli se na vojáky - velení
měli rozumě se samo sebou čísti - a poch-
odovali, spívali n plných hrdel, Tímí Maria...

3. Jak bývalo v starnovských hodech.

Starnovské místní hody v se Kihuláde nemě-
ly půvaba a lákadl pro mladá lidi. Spadaly
v advent a všichni veseli, hudba, tanec a spív
byly tehdeš sáhanány. Mladá thasa mohla
u štítu jít na více a lepšího jídla a pítí.

Starnovské hody bývaly dobrou, háj přispěly

plibování přicházeli a přijížděli na navštívu
ke svým starnovským příbuzným, aby se
v přátelském posezení na chvíli potlouli
a vytrhli se z búrnyh životních starost. Bylo
témuž tak ve všech rodinách po uli vsi. A kra-
tější provincoob odpoledne nutilo přispělní
k bráhemu odchodu a odjezdu.

Pisatel vzpomíná mihuládešských hodů
v dob-útlého mládí, v r. 1881 neb 1882. Na ho-
dy přijeli kühnovský stárcích, štápanovský
stárc a loděnský stárc se svým rodinami.
Ložnice věčba vělha, byla plná. Po konhor-
rech v adrazi, v hospodárství, všichni byli
nemoclllo, přenestla se ke na události ne-
dávnyh dob. Štápanovský stárc, který proti-
lal v 1866 váleční tažení v Itálii, vzpomí-
nal nedávni okupaci Rusny a nových bojů
v Hercegovině, háj v roce 1881 vypuklo po-
vstání proti aavádní všeobecní branné po-
vinnosti, vyprávěl, jak pře povstání v náhlých,
voláčů němich překapdech vojákum kühre se
bojuje náe v pravidelním boji. Keč přišlo
šlta na atentát na ruského cara Alexandra I.
který rumou proti němu vřelou [2/3 1881]
byl tak těžce poraněn, že na nedlouho

po atentátu zemřel. Běle bylo vypracováno,
slovo měli hlavní mučí, o poháru viděn-
šího divadla na Okružní třídě, ve kterém
všech na představení při plné obsazení
hleděti vypukl ohně jáha krása nastala
meni obecněsoum. když khaala sálta a
lidi se tmi a o kouři krali se k vychodám.
že přišlo při tom o život několik set lidí.
Ještě se mluvilo o velkém povodni, která postihla
město Segedin a Uhrach, byna vyhlouplá Tlaa
postihla káze, voda oranila do města a jen
a hlíny a napálených kpiovic státní domby
sejedinebých předsměti kroučily se i s lidmi,
kterí utíkali na stěchy. Kto kškerou pomoc,
solašti rojhom posypanou, mnoho lidí, mla-
dých, starych i dětí zabynulo

o horru kráthi zimní odpoledne uprcklo,
haste se loučili a odjížděli, Itarmovské muha-
lášské hody koněily.

4. K mužské garderoby dřívých let.

Burnusy. K hanáckému kroj náležel sma-
comodný dlouhý plášť s dvojím až trojitým
lincem. Písačeliso oko křhal, že kdysi po roce
1848 jakoby násem přestal se nosit, že krajci

přišli pláště na dlouhé zimní kabáty, ke-
ným křhalo se, burnusy, že s nedlouhí Loh
ošichu kromati souvodi nosili jen burnusy
ješto stari láhky soukenné bývaly neobyčejně
poni, takí burnusy byly kromě k nerozřehání
Burnus vydržel maptili po celý život.

Plant. K mužskému pracovnímu úboru,
a šotých letech patřil kráthý kabát, jen o málo
delší než ruka, zapinaný knud od řáhu kustru
řadou knoflíků, zhotovený z knědické kromho-
raného kalomahu. Křhalo se mu plant. Nejma-
ši se Itarmovi si jini vzpomenu, že je takí
nosovali. Velkou jeho výhodou bylo, že byl la-
sný, mnohde byl ušit doma.

Jece. O době trošni hanáckého kroj
nosily se nízké, kulaté, černé klobou-
ky, na nedli s pestrou pletenou
šnitrou - křhalo se je kroumha -
se všední den třeba bít ní. O roce

1848, křhal oko, začaly se nosit ve všední
dny do práce nízké čepice se štítkem. Křivo
takovi čepice nosili jen křivo. Tito čepice kř-
halo se, plachť.

Parádnější než plachť byla stará důstojnická
čepice, černá, dovnitř vyložená, s lahvovaným černým
štítkem, ozdobená šelk šnitrou neb slatou

portou; jablčka bylo ovšem sundáno. Jeto je-
pice říkalo se „gover“ Kihulās tles nemalo-
val hemudianta Kopychko jinak než s gover-
um, podobní také muuikanty - Sumarē.

7 10tých letech zovory pomalu už vymizely,
pisatel říká se ještě pamatuje, že ten neb onen
nosoval se vředni den pomáchaný, a formy
vypadly „gover“

Chlapčské kalhoty a „mličen“. 7 10tých letech
nonli se staroší chlapeci z asi 5 leti, „vajhoo“
kalhoty, dlouhé od karkasu až k patám, napl-
nání vradu přes ulhou delhou rad. K pohlup-
tlných důvodů poslední 2-3 knoflíky zůstá-
valy nezapnute a v těch míst vyběhal černo
šlých kůže, pnuč se říkalo „mličen“.

Mličen byl housch bílé látky, jimi
udělo se nadojars mlke. Na Přerovsku ří-
kalo se tomuto housku látky, k kmuč účelu
uivraněm, udělho, takie chlapeci na Pře-
rovsku uběhali, s mličenom“ ale, sudilhom“.

„S mličenom“ měli malí občanškové domi
vopřipunnosti. Od dospělých stýhávali
„Šrové si mličen!“ nebo „Jot se tak staré
a tše nonš mličen, nstečič se?“

Harbi jých tamaráci, kteří už ve-
sle kalhoty jiného stíhu, vadivali mlad-

šim, „De dom, sem“ nošce a mličen vřech-
ni, k mličenom ho supoščebješ“, což musby
nontel, mličen“ k malí radosti maminky
skutečně udělal.

5. Starý stěpu“

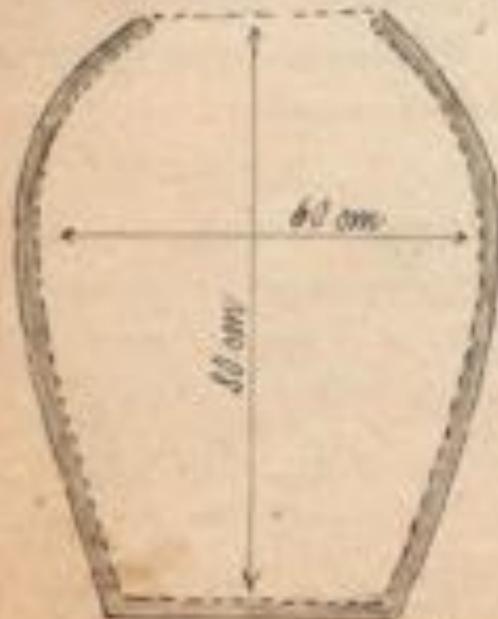
[Vzpomínka a mládež.]

Roční 1877 přistavovaly se na 6. 27 oklony. Na ho-
meni nad kahlady na sadové stráni byl naučidlov
rukou tento letopislet vytlčan. Průšhem 10tých
let, když pisatel bylo asi 6 let, našel v sadě
u sblibové xdi proš thapem několik stěpu,
a nízabého divního hrnce, byly domi velhé,
smavostě barvy, došce na dva prsty hlusti

Na dotaz, a čeho jsou ty

stěpy, nedoedl nřede
dat vyvřtlení. Po časo
stěpy smizely, když
pisatel jako student
se nich pátral, už
jich nebylo.

Stěpy pucháely
a nředob na uschová-
vání stěll, bývaly
zahopány v xomu
na suchom mlstě.

V zemském muzeu v Praze je jich několik uchováno. Původ se jim odlišuje. Jedna asi 80 cm vysoká a na 60 cm široká ještě z 18. stol. uchovala si v níh semínka a nejvyšší dobách volně na války vymlácení obilí. Nádoba byla nahopána na suchém místě jako v reku stádky pod slámkou nebo i v komíně vedle ohně. V čas potřeby bylo do ní obilí nasypáno. Půda pak tak upravena, že nemohlo vzniknout podzvěti. Je tam je něco ukryto. Při kopání náhladů pro ohně byly asi střepey a tahové obilnice vykopány.

Její vylovení, je i v jiných domech v Harnově přišlo se na tahové střepey, je i možno, že dosud někde ve staré stodole, přeladně i jinde na suchém místě se dosud některé v zemi nacházejí a je pouhou náhodou se někdy na ně přejde.

6. Tajné skrytí.

[K vypracování otceva.]

Přistěhoval šel narodit se a vyrostl na č. 38, tam žil až do r. 1877, kdy přišel se na grunt č. 27. Vypracoval, že na č. 38 byl tajný skrytí. Nad mramorovým vchodem do dvora a mezi jabičkami se byla dojitá, šimá vstřela asi 40 cm široká ulička, že byla skrytí. Přístup do ní byl skrova,

v půdy. V rohu pod stěhou byl čtvercový otvor, zakrytý proužky dřevem; na něm byly položeny na plechu nepřívět, zakryté děti se sena. Na půdě nad jabou bývalo seno. Pod otvorem stál kbelík, po něm se mohlo dolů sestoupiti. Skrytí byla na ukrytí mouky, luštěnin, sádla, tabáku a váleky pruski a r. 1866 nějaké

násoby potravin tam byly ukryty. Byly s mramorou se spouštěly a zase vytahovaly se provazem. Takové tajné skrytí, vylovení dooptými námi nebo štáby, byly i na jiných starších usedlostech, možno tedy, že jinde někde domů zachovány, že-li tato skrytí na č. 38 ještě dosud, není pisateli známo.

7. Lidové lékaři v Harnově.

Ve starších dobách býval, k nemocijím jím v nynějším případě volán doktor a místa obvyčejně nemocní obraceli se k domácímu lékaři a lékařům, jimi plně důvěřovali. Vše v této věci a léčeni nemocní dělali tato lékaři spravedle od svých rodičů. Když léčení se jim dávalo, bývali vyléboni a druhým doporučováni, a přiváděli kradaru vždy se včas našla příčina, proč léčení nedopadlo dobře.

z nedasátijsk leteck žila ve výměni č. 28
stará žena, říkala se jí, stará Eleařka. vý-
měnici z č. 28 nebyla, bydlela tam jako podra-
hynt. Byla vyhlášenou doktorhou prohrumavých
údu, vymknuté ruky neb nohy, vymrštění žily,
saskolení kůže, jak se tenkrát takovým nemocem
říkalo. Z pelhou dovednosti a jistotou dovedla vy-
mknutou ruku neb nohu opravit do kloubu
jedem smyčk a jedm vyškřik pacientů a operace
byla přeruba škoněma. Krvácením končaná na
škoněma kůže a vymrštění žily. Toto léčeni se-
řalo všem děle.

On nemocí omittu a dltěti byla uznávanou
doktorhou výměnici na č. 3. Kabička Veselová,
z níž je zhub. Kyril Repohal ve své práci
"Kabička vopominutá a včeho" pavi, že byla nad
doktora" říčila bylinami a hořením, kříd a ob.

Byla au rodáhou Starnovskou, viděla leso
z minulosti on. Pisatelovi matičce, která byla
rodem z Hor. Křivců, když říkala, že na grun-
tu č. 27 byl jednou bohatý sedlák, který utly
grunt vyřavěl. Jmimo jeho užívala, možná, že
je uznávala. Kde se mohl být z v. Dřinách Star-
nova na sta 35 item, že na v. Dřinách jím.
grunt č. 27 stal se z 1880 hospodářem Jira
Hábl, novým Regent, že pivoval grunt vyřo-
něly a upustly, bylo se brzy po škoněma 30let
vály. Tak by se mohl být on.

li sbírala nebo kříd kupovala od žen hoře-
nětých, donášejících seliny a hoření z Palas-
šva, jak říkávaly, z Radhoště.

Na slomennou ruku z nohou byl mistrm. Kari
Citner + Koboš. Z dalších kříd přecháneli k vl-
mu parvati, nějakou slomennou poručení. Tá-
ké ve Starnově bylo několik lidí, kteří řekli,
že jim slomennou dobře vyléčil. Z pisatelů
mladší bratr F., když jako 12 letý chlapci pádem
se stoku slámy utápěl slomennou klišní kříd,
byl tak dobře vyléčen, že následně slomennou
nikdy neutil.

3. Z lidové poesie [Starnovské?]

Ve stati "Kivot ve Starnově, stran II.", uvedl
pisatel, že když po Soldsbyjsk vojnách přestaly
náboženské písně a nesváry, že uvolněná mysl
lidu vytvářela četné světské písně s pěknými
náplvy. Cioně se upaly, byly přiběžitostně spi-
řány, sicbas někdo nevěděl a ani po tom ne-
pátral, kdo byl jejich původcem.

Pisatel v nejmladších svých letech slyšel
od divoč (- sluhobnýjst) zpívat mimo jiné ta-
ké písně.

Na starnovské křídě
pavil z sam háni,
1. naříkala naše Klára,
že jí klon se háni -/.

Kpivaly je podle nápisu. Na tom pražském
"mori." - tímto byl nazýván malý kanec,
který brával s sebou a domů kočáry, když
se vydával do světa na vandu (= na službu)
kili a nem pracovní oblek, více prádla a při
pádu k své vlastní nádobě, které k tomu se
těžkovali podle umístění, na Staronovské hrádě
je město. Je také píseň poutala se Staronov, se
nemůže být vyloveno, se měla rannout
a pade a byla jen místním poměrem přímě-
sobena.

Čitatek pamatuje se také náležitě domu pu-
ní, kři rovněž slyšoval doma zpívat od dětí

(Mori.) mori.) když se nově/paada (/
když tornu/paada) je to) led.)
- is mi) mi) Honnibhu) dobie) věl! -

a druhou

Hechtela) Kainha) koo) -)
koo) -)
ak) je to) klad) - uk) -)
uk) -)

Omnohý hudební odborník a vyslovil, že to
mohou být popěvky k lidovému tanci, dechá se
mohla být nápis k lidovému tanci, "kovařská".
Hezem polby a selčiku dechový lidový tanec
vyměly.

o. Yak se Staronovští chlapek šhádliovali.

V osmdesátých letech byla nepobyhlejší mužská
páma Jan, franta, Josef, byla šero a každé rodině,
mnohdy a dohráta, pmenoval se tak ou a syn
nebo sed a onuh. Pěvlejší stará jména basij,
Jusa, Maty, Matouš, Fara, Peneš, Blauy, Barto-
lemij (- Marta, Bartos) byla už v ukloani,
nova česká jména Jaroslav, Popu mil, Gladi-
mir a j. se teprve ujímala. Čísatel dostal své
jméno "Požšek" jako první a sile dědiny, podle
sdělení rodině byl tak pobítel na návoří fa-
riše Matyáš; poudij mil se Staronoví krodě
pmonosí. Es roku 1860 byla hojně dáována
jména bratři slunovrých, Lyul a Metodij,
to) + bláni mluo) Metodij.

Chlapek se svojí jmény šhádliovali.
Rozumí se samo sebou, že se každém šhádlení
následoval, jmačtý nápis nebo proti šhád-
lení.

Na Janu se volalo

Jan) karan) basista
kópil) kábát) na) vě) sta
a) k) píce) na) do))
a) k) šer) a) k) so) a) b) -

na) frantu

franta) nasu) - kral) na) basu
stari) kral) na) nasu,

hrova se mu utáhla,
franta spadl do rouna
nebo tabe

Přesil Franta, mune Franta;
prodal kabát, koupil karte,
lepší karte nežli kabát,
+ karte moženo si nahrát.

Juná švadlená byla.

Jára, Jánka,
z ke junem trócha
nebo

Jabine, Pepone,
máš na nádech šopine

Falentin (tabe Antonín)
rent Amiso,

rent Fráco
na tragačo,
Jop s šie pod komin!

Karel do pukla rajpl,
na vranym koničko,
mil n kopřiv roničko

Michale, Michale,
máš na nádech špichale

Nikoláš
npravil plácl,
Nikoláška sukni,
byli oba smutni

Kadiček bytli, [- káni, hetama, utiká]
aby ho nešlytli.

Hodně občerné ránu bylo švadlené

Kábo šviče, viabce leti,

Konca jete na tekte.

Kerto Konca dalo se říci kadičí jni doč-
slabičnė jméno.

10. Te baštaňáko!

Přiváli se Staroší lidé stěrali, pohojní,
nosili klobouky a šepice, + nímě baranice, ro-
no na klatě. Na se říkávalo se, že + bašta-
něch pou funanti, nosovali jny klobouk nebo
šepice nasazení vždy na jednu stranu, na kurdě!

Když staroší chlapci nebo šašníci
nasadit si tabe klobouk nebo šepici na ucho,
beto uslyšel od maminky ponnámku, "Te
baštaňáko, jeh máš te šepico, hned si je
sprav!"

11. Válka s Pruskem

+ roce 1866 zanechala ps sobě se Staroší jn
slabý odraz, "trajni" se Staroší nebyla se
obce na bojištech jny neztratila nikoho ze
svých synů. Te, kdož byli, na fojponě,

po návratu domů brzy zapomenili na své bludné
kulozemi a vjeh Česká až vjham do Uher.

Jon občas přišel pryj do dědiny vyploušilec
ve starých modrých + zrnobných kullhotách s pol-
ní čapkou na hlaci, majci na ošumělém ka-
bátě vyláštěný, mital a s lajzami stchárel
dědinu.

Atle piva jsi něce. K had chavy sanněla pryj
jisti občas plomicha, sloiená některým kano-
nijrem, účastníkem bity v Král Kradec
[3. únoence 1866].

Tam u Králového Kradec
litaly tam koule pucen
a kanonů a flintiček
do ubohých lidíček.

Karát, kmáru, oficiři,
kobyly a kanonijři
se xemu se zály,
xávy je moc hályj.

12. Padli ve válkách

Na vojáky padli ve válkách se brzo napomíná,
vídle se ja, že se zálec + rohu 1866 upadl pryj ni-
kdo ve Staroborských vojáku, ale hávy se pisatel
vánoval, ada někdo ve Starova padl ve válkách
+ Halu - kichául se + kitalij - + s 1848, 1849,

1859, dostáale se mu vjpozdí, že už se se neob.

A roz sepro + napoleonských válkách. Pi-
satel slyšel jn, že brzo padl do Jana Hryškala
byl 28 let kvyronikem - byl pryj vyrobě silni ps-
tavy - se předlhal k tomu se krasna (16-18 újna
18137, pak se byl dlouhá léta s plukem + jánal
Halu, + Napoleonu ale se státní vatal s domů.
Kdali někde Starovosti vojáci na vjchle válk,
kteri troaly 23 let a na kterých dle napisu vjch-
táke franco Kabeady + samitni brni Starov
tolik francii musel doate, na nikháim a cel-
vých voják padli, nevidil už někde nic.

Vi někde a jnych Starovských rodin, kdo
a jnych příslušníků, kdy a kde se zálec záhy-
nůl? Kpráva písala by se do Starovské kro-
nky, jako jnu + ni napisa na jména padlych
na jnu soitové války (1914-18).

13. K podobné akusnosti došel pisatel i
na svého pobytu ve Křatčicích, někde ma ne-
viděl. Brude sma napomenati.

13. "Drátovat, drátovat."

Dohad byly + uivání kleniví kence, mivy,
pukáři, návale se částij, že kence dostal publiku
a prial kvi. "Až přinde drátar, mesi ho adra-
lovat? kichaly hospodyni.

A pryj do vjani vjvale se na dědině silni
volání, "Drátovat, drátovat." a hospodyni

xoda po cestě jdoucího dráteníka, aby mu lala
pochroumaný kence do opávy Dráteník sedl se
na dooie, kiba o pa na práh a na udlouhou
chvíli vnutně oprou bruce provedl Admínu na
svoú práci pokádal obrovnou, přídavkem dostal
dle obelmoně hnu buchtu mbe + ximě při nabí-
páchách kousch jlitá.

K shudeho kraj kenečanki stolice vyškáceli
drátenice na svou práci do ulička soita. Chodili
něm po Horavě a Čechách, ale po ulicích usomí
kakovské-uherské, po Konečnu, po uli nápadní
Evropě, po Galháně a po ulicích Čechu. Vra ko-
toně drátu, jeden opádu, + ubij vradu, + kabele
kliši, se byla uli jých vybaov.

Jak shudy byl jých domov, tak shudy byl i
jých lidový kraj. Na uli hrubou honopani hořili
se širšími otevřenými kubiány, a káhu zaváz-
nou na štravíku, odlně + bíle, utaheni souken-
ní vchavice, na nehou opánky, přiquonini semín-
kem, na kóhlo + lili pu outa, v ními kóhly,
hořký ově kóhly, na hlaci propoceny a proma-
stěný širáh, přes rameno halonu, do níž na deště
nebo na zhladno se kalili, jých dole světlé ru-
kávny nahranovaly kapsy, tak vydávali se dráte-
níci do soita. Kóhly musali pu jénu, byla-li si
mno připusíná, + sobětu si je vyprávě, do rána
uschla a + vedli šli do hostila + šitě kóhly. Na
širokém žemenu přes prsa, na ními byla zavázána
kabela, vodobením masavými knoflíky, měl

hádky v nich malý masavý kóhly, byli pobeční
kóhly slovenská vlna a jých šit.

Na svim putování vyprávěvali si v známých
místech + tis 27 usovavě + bratři Záhovi,
Adam, Jan, Facl a Jost, pobečali se kóhly,
zapadli včasně v kóhly mor hranie kóhly,
jak pobečeli pobečeni kory, kóhly a včasně
na kóhly del kóhly, se už jnu na Horavě
kóhly kóhly a nuh přišel včasně do kóhly,
pobeč s kóhly, kóhly proim, kóhly, nechali
míra pobečovat, dostal odpovíd, se ano, aby del
do málale, vral si s pády včasně včasně a
nechali si pobečovat. Dostal pobeč kóhly, vane
dostal snidani a s pobečovaním vydal se pak
na další cestu.

„Staroslověnské poutě.“

Do Pamětní knihy naposl vyčetá Martin
Záhoda, „Na našich mladých let jnu byla ja-
sovi letního času včasně včasně, neboť lidé kóhly
sem a tam na poutě chodivali, do kóhly
[- kóhly + kóhly], do kóhly (kóhly-
sko), na kóhly [- kóhly včasně kóhly],
do kóhly kóhly [- kóhly kóhly], na svo-
tou kóhly do kóhly, na so kóhly [kóhly] a
jinde kóhly a kóhly kóhly a tak liboně
propověovali, se srdce pobečlo a kóhly ču-
sich se včasně to zapovědilo a protivá pobeč-
li zoponě kóhly kóhly se kóhly, toli
roku 1785.“

střed v Pamětní knize

Káňas ten nebral dlouho, ps smeta císaře
Josefa I [r. 1790] byly pouti zase dovoleny a ob-
noveny

Je vyprávění rodičů bývaly až do 70tých
let 19 stl pořádaný u Starého spolčení pouti
na Kopicích a k sv. Anně, Stará Toba u K-
bavě. - O roce 1869 stal se Starobřevským farářem
I. V. aš, světořym námorem Josefína, který
poutím nepřál, sám se jich neúčastnil, líbost
na poutích slabla, až koniční kromadní pouti
úplně přestaly.

Pouti jednolice na So. Kopicích nůstaly,
pouti ps roce 1863 počaly pouti na Velehrad
a na Korkyn. konari ovšem už vlakem

15. Krásná Bouda.

[Kodava Jo. Hřpal, 6. 36, písač dle synovic]

Krásná Bouda a luky je samota při cestě
a Klášovic do Chomoutova. Je postavena na hraně
někdejšího rybníka, bývala se starší bouda. Ji-
že u k ní povst a rauhířích, huti zde nle há-
dili, až musela vchnost s vojškem nahroiti.
Koupičnický zde obhlépl, hajali z na místě
odsoudili k obšeni. Povšeli je na duby u sta-
reni a pro výmaku je tam řichali vřet. Pro-
prij mají by duby [a lipy] tam tak hřivě

* Podobní jako farář Havlovický a Jiráskovi
kulturní provice. U nás [Sadoli - Křenov, Jirásko-
vo rodiště]

šívce, že na nich se loupičnicki dlouho písač.
Od této pověsti snad se uslyšelo pojmenování
Krásná Bouda je - lu jisté obyčlena, nevím,
něbot jsem je viděl až před 30 lety a to byla
dívčím křtá a hodně zachárala.

Písač k tomu písač, se sám z mladých
letech a krásně boudl jistě slyšel Hřpi a jinni
řádku luku, kde vchnat měla několik set máčic
luk, na loukách rostly sam tam raměli duby.
Je hledání luk a dubů - poslední k těmto
dubů byly na konci úradu o r. 1860 kloni
před velkou vyházenou, kmeny odvozili Staro-
sti do Kromouce, kde jich bylo pouheto na výrobu
palisád na nealleni hradeb - byla tam posta-
vena tato bouda

Krásná povst, kserou z ní písač jako chle-
pec slyšel, je toto: Když žilatala a boudl
sama doma mladá dcera hledáča. Pojednou
slyšela a komory vřabi podivni boučání. Ne-
býženi dříve ovalé luhou sberou a z kome-
ři u nle vřala, se boudi dale k ošoru pod rdi
vřel hdon do komory klaču, dříve sberou je
utala a boučlavi tělo vřala do komory. A
boud vidla, že na proum lupičem vřala
do komory druhá hlava. Y to odvřit utala
a boučlavi tělo tak vřala do komory. Když
rodiče vřali se domů, valenli v komore dce-
ru a boučlavi, pokřástinou hřvi, a nle dol
klaču a dol boučlavi těla. Když je přivedli

k vědomí, vypravovala, so sa jejich nepřítom
části našla

o Pusté hrázi:

V zápiskech pamětníků bratry na dovu místech
píše se o polích na šlechtech s označením, u pusté
hrázi:

V záznamu z roku 1757 o vřídlení polí dle
jakomsi píse tehdejší rybníkář Martin Habrada:

„1. Pol. Kala šlechta neb pod pustou hrází
na lit. A [byla to větší vřída lepší jakostě horní
jakostě byla větší vřída letový B]

o o roce 1816 - 17 píse rybníkář Jan Hab-
brada se uprávnil s opravou cest, se nařizování
od vrchnosti rovná ústa od Starobruha do
Starova, kdyby

„co nejlepšího měření jiti míla, to jest
od pusté hrázi, aneb od toho hraničního ha-
mena“), míla jiti přes pole nad susárou k roku
Lmydela franze pole, co leží vedle vrchního
náhonu, rovná přes vrchní náhon. a dle-
dění

Kde to u pusté hrázi bylo? Muselo to býti
o místech, kde šel na prlou u dvo-
sího šlechtičského nadjezdě.

o to jest od bývalého ova hráze na prlou, které
u rybníka šlechtičského nadjezdě

Na učiněný dotaz dostal pisatel ze Starova
informaci, že pustá hráž byla hráž od Bohušov-
ského rybníka, jejíž jedna část je donedle ještě
zachovaná a to od Starova starší na dráhu
[č. 116] směrem k ústí šlechtičského. Toto vyvit-
lení narůstá na dva rostry, místní a časový.
Bohušovský rybník byl na Bohušovském ha-
trázi, nemohla tedy po něm zbylá hráž býti
na Starovském hátrázi a také o době svého
zápisu z r. 1757 byl Bohušovský rybník ještě na-
puštěn, nemohla tedy býti jeho hráž býti
„pustá“ - opuštěná.

„Pustá hráž“ mohla býti hráž od nějakého
malého, o kterém místech se kdysi nacházejícího
rybníka, dnes už zcela zaniklého, neboť vedle
velkých rybníků byly i malé rybníky, a výš-
ková je na pl. starý rybník Kaderov o výměře
jen asi 10 měřic.

Kde se, že při stavbě šlechtičského nadjezdě
zbytky této pusté hráze bylo použito k navo-
zení cesty, vedoucí s obou stran na rybník most
a tím poslední stopa pusté hráze se ztratila.
Je někomu něco o tom ještě povědomo?

o Lodil lovo:

Bratrem 19. stol. byla Starovská náves sama
louh, jen artolem se jedná po dráhu navázely a
na jejich místě stály se postavení zahrádky ještě
hnedem želez byly na delším konce louh před tím

29, 79, 25, 27 a menší před čís. 25, na druhé straně před čís. 19, 15, 10, 14, 25 a 20, tu byla volně volná.
U. 22.

Louže nedávaly přímo žádného učitelu, ryby se + much vedaly chovat, a stopati, možná že i u ně rodi nemohly žít. Hlavním důvodem, proč byly udržitelné, bylo, že + much byla pro případ chování nějaká zásoba vody. Když + lidé potok Klečnic nadobro vyschl, brala se k much voda na naložení + pěstování náhradních. Louže byly namořeny na všech stranách obrostlé rovinou, a něka vybíraly se na podzim vhodné pruty, a něka dal se uplést malý košík, semákovitý.

Tím, když louže namořily, tvořily se na nich oblaky hlouby, "sandruoché" a lidé kolečko nebo proháněli se po nich, na jedné druhé "olní pole". Jedn z louží ušel se asi místnímu řemeslníkovi neb hospodskému, byl mu měkčí, snadno podléhal těm, přičemž nepřijemně zapáchal.

A písečnice posytovaly nějaký učitel. Fleukách tvořila se silná vrstva bahna, po každé let bylo ho až, na čtyřech říčních. Pak se bahno a louže vybíralo, tomu se říkalo, že, se loha bude sádit - sítit. Když + lidé předělní bylo + si pro málo vody, sádl se obyčejně vody na jedno místo, pak se bahno - bylo barvy žloutlé a modrá - vyjmá a lopatou nakládalo na kolečka a vyváželo níkam na bláto volné místo.

na hromadu líce nímů nechalo se promáčet, a pak vyváželo se na pole, kde se rozhodilo, v bahnu se říkalo, že se v něm vyběrně dají mlé.

18. Ke Starovské pranostitě.

Přeci semidělová, její úspěch nebo neúspěch, je mnoho odvislá od počasí, proto od pamětníků došly byrně snahou semidělovou vyvodit, jaké počasí bude přibližně své neb blízkého období. Bylo mnoho chelne, ale něka se soustře na předešlé počasí. K tomu a těchto pranostik říkaly a mladých generaci o nepamětnosti, pro snahu, aby paměť jejich byla ověřena, bylo podnikáno, k čemu stalo.

Předpovědi počasí na celý předešlý rok počínalo + panosích 20. narození května, 25. prosince, měl ukazovat, jaké počasí bude v létě, zda bude suché neb mírné aima, zda napadne hodně sněhu nebo bude lohima s holomrany. Pak každý z následujících 11 dnů měl určovat počasí postupně na dalších 11 měsíců. Předpovědi byly naprosto výjimečné a hloupy.

Předpovědi dne + zimním slunovratu měkilo takto: Je kune, 13. prosince, asi upije, ale den nepřidá. Na Bori narození, 25. prosince, je den delší + blouhy přivracení, na Kory rok + slouží heh, na Tri hele + před dale, na Kroměně + hodinu více. Pánské mlý byt před sněhem, říkalo. Imat rance - mlé [přezdví] stodby, světlé rance - imat [plní] 3 body.

Také se říkávalo: deset ráno se [bez sněhu] - bílé
velkouše [jídlo pod sněhem]. Volali také ženy,
jež přijížděly se káru, byly novoroční, bílé-
kvalová, pak fábianská a sebestiánská, se ledem,
když sama dostupují vrcholu, pak jít kroměná
a poslední vstávková ani + polovina úroda. Když
sama už slabla. O 10. březnu, 24. února, se říkalo,
že se březnu líme led, ale všichni se ho, máme ho
společně - li sama + se březnu, říkalo, že se Jo-
sef svou ženou led jít, rovněž.

Dobrou přednocti říkají se jara byl věrný
druh, zemištěná, škrávan. Říkalo se, na kromě
musí škrávan vracet, i kdyby měl zmrznout
a o vstávkách, kdy + polodni škrávaně už roz-
pouštělo sněh, že se + holých tvrdily kalužky vody
[říkalo se tomu, že samé už pláče], měl škrávan
už pít a holý. Běh-li se holý, soudilo se na pře-
snou prábní jarních prací. Na 10. březnu, 12. břez-
na, přeletěla vlastovička přes moře, ledy plují
do moře, selma soddák, který uvoří.

Kromě chladno a chladno nám přijíždělo až
do 10. jara, 24. dubna, který ovládal sami. Do 10
jara úroda novoroční, říkávaly hospodyně, i kdyby
je hlubší než se sami takal a po 10. jara nenáctání
+ pění, i kdyby je tam patisi natloukal. Do 10
jara byl hranici mezi předjarem a hlavním jarem.
Do 10. jara přecházely už první bouřky a bouřkách,
které přišly před 10. jarem, se říkalo, že holých dní
před 10. jarem plyde první bouřka, těch dní

bude jít chladno

Říkalo se, že měl být deštivý a chladný, + mísi-
si máj nemá pastýřovi obchodovat hůl. Studený
máj + stodole ráj, bývalo jim polichou, jako
zase úroda studený, soddák hrací namčený, vy-
stovovalo oba se slabi úrody.

Byl-li úroda + okradl, usunovali na brabí
diel. V době úrody a pění se na, jetele i oba
hlásila podání nebláznivého dne zasní mlha, kles-
la-li k zemi, byl očekávaný slunný den, stoupala-li
nahoru, shýstalo se k dešti.

Vamělým případem byl úder hlebu. Aby zhr-
nili před tím stavem, nasazovali na kalenici
některé a sádky podle stavu výšky rostoucí mo-
my, vyšší než vrcholků obiliny, jako ploni kručky
a lipy.

Jaké počasí bude v jarních, měl jim povídat
se Hedard, 1. úrovně; říkalo Hedardova háje 10
dne háje, přišlo-li na Hedarda, obilná se dešti-
vých dní. Prubím takovým prorochem byl den 7
brabí, 1. úrovně; přišlo-li + tento den, násle-
dovalo zase 40 deštivých dní. Také se Prokop,
4. úrovně, oblažoval úrovní počasí: přišli-li na Pro-
kopa, smokre kvádij snop a háda hopa. A končí
se Harhita, 13. úrovně, ho di srp se kíta, nastává
povátek úni. V této dobu noslala hrupelka už
"pít perin", ale zvala ho jinými pracím výnou
"požte dit". Kromě pishlavi slavně oblažoval
bouřku toho dne.

Bratřij odlet sládkovek byl písařství chladičho
podřímu. Kárali-li mrazení ráhy do země, byla
přelobána tubá rima. Tožatek podřímbu hlásil se
pavlinec, to ppen. To pavlinec — první podřímbu.
Na se pavlinec nily se už plai políac a noví mouky
Časem by neustále byly se na kradu a sálacích
samabí a ušlechty, je a tože seděti svých státi,
oxněkaly s dob, kdy se samabí a kupa jít sept-
stovaly.

9. Několik starých říkadél.

„Amis joi odlat křik? Já se to načem říkí
na mně!“

Je jménu otec
před jím otec,
se jménu syna
bylo mo náma.
Je jménu duška
nemil jím kouška Amen.

Jak se medlejo Amos?

Óče náš, joi se.
modleli se Amos
s kochu neli,
že kile kuseby

nebo

„Páse unra, der du bist,
dile na stul, bodem jst.“

„Amis Anděl Páně?“ „Amim“ „Jak říkí?“
Anděl Páně
alamal savi.

soati David
dal jich spravit.
soata Trina
dala klena.
soati Jakob
dal jich žít.
soati Jim
přivatel se na nich až k nám.

Když mali díti nemilo shuti k jidlu, dávali
mu šlech po koušku a křikali
Jakob, Jak, Abraham,
hřích šleba dáme tam
a dali díletě do úst koušku šleba

10. Rajer, Lajpmón

[Vzpomínka a 50 let a 60 let dle vyprávění
Hrova]

7 druhé polovici 19. stol. byl Harnor v sociál-
ním ohledu tak špaten [i pordip]. Je nebylo s ním
lidi, úplně odháraných na mládežnickovi jonych
Dra, všudy se nepotřebnější stali se hostelnímu
chudým, dostali nárama byt s občaním shudobinci
[viz. 66] a bylo jim dovoleno, aby jedou s týdnem,
s přátek, oběti vs po věch stěhových uedlověch.
Nosili s sebou několik pytlíků, do nichž jim hos-
podyně vypaly misku mouky nebo nýdki maso,
kvašku, šošky, přemí hově. kroup nebo kroupice. Nele-
li hospodyně misku mouky, ptávali se rádná? kelní?

byla oddělena část pomezí od gruntu č. 15, a oddělení část byla zřízena usedlost č. 57. Stavění bylo zřízeno na náhradě č. 44 na náhradu většího pomezí a polí.

a dále oddělena část pomezí od č. 18, nová usedlost dostala č. 59 a byla vyznačena na náhradě č. 9, také na náhradu většího pomezí a polí.

Roku 1827 rozdělán byl grunt č. 6, podle výměry části vyvítili grunt č. 7 a nově oddělení polovce byl zřízen grunt č. 68.

Kulturním robot a poddávství z r. 1848 stal se zemidělcem novomexickým pánem svých pomezí, však 25 let nebyla žádná usedlost dělena. Příčinou dalších dělení byly rodinné a finanční důvody.

Roku 1873 byla zbylá polovce gruntu č. 6 dále rozdělena, čímž vznikla nová usedlost č. 73.

z r. 1876 byla oddělena část pomezí od gruntu č. 37, čímž vznikla usedlost č. 76

a z r. 1878 byla od gruntu č. 29 oddělena s částí polnosti výměna a zřízena nová usedlost č. 79.

R. 1894 byla oddělena s částí pomezí výměna od gruntu č. 30 a zřízena nová usedlost č. 84.

Tímto dělením velkých usedlostí vzniklo 8 nových zemidělských usedlostí, takže

z r. 1827 měl pak na dělení 48 usedlostí. Jeli-
kol však usedlost č. 14 byla úplně rozparcelo-
vána zůstalo na dělení 47 zemidělských
usedlostí.

13 Bludičky, fajermóni.

Pohled zřetelně vyprávěl napuštěn, zřetelně státi, že na rybníku oborovala se malá světýlka, která po krátkém rozsvícení brzy zhasla. Někdy objevil se až na síh vysoký plamen, který se chvilou rozsvícením tak se zmatel. Někdy světýlka křáto bludičky, vyhledala plamen, fajermóni - ohnivý muž. Někdy se starych vy-
hledal, že bludičky se s tím běžely a že se znáti-
ly světi ho s cesty. Proto i bludičky a voláše
velký fajermóni byly povrachem každého, kdo
věřiti neb nově dobou měl tím místy jiti.
To vypuštění rybníka ze bludičky i fajermóni
se zřetelně.

Přívod tohoto rybníka byl jim náhradou. Někde
je někdy napuštěn, že na mohytech mrtvých,
že nahrovažících rozličených abythi to vše se
lehce zapalují plyn, který někdy sám se vznítí
a na chvíli hoří menším či větším plamenem.
Že bludičky běžely za utrhajícím, je přirozené,
byly usvázeny, vzniklým proudem vzduchu
na přehajícím.

14. Střelba o středem vězení

[Vzpomínka a mládež]

Když se na střední vězeňské oddělení se vyzval
se vyzkoušet vyzkoušet a pušky, všiml na šlepy. Některá
stara puška nebo pistole byly a hradem šlo se doml
uchovány se starších dob, když se střílelo při vzal-
běh a střední puška se třeba vstávala. Tyto vyz-
střely byly dlouho do noci, také dříveho dne při
návratu, a jistě se jistě vyzvaly.

Když střelba o středem vězení bylo politickým
úřady nahánáno a četnostem národním. Střílelím
abrami odlehat byl se starší puška nebo arsenál
vyprosmanitějšek středních abrami. Některé ne-
měly ani křehutě, stálo se musel hladověhem
udělat na kapalu, aby sama vyšla. Ale i taková
puška se musela odvádět, byla se středem abrami.

15. Sanice a práškové těsto

[Z vyprávění starší]

Dobud bývalo mnoho sněhu a padalo se hodně
na sanicích, bývalo sychrom, aby se hodně dlouhým
staním - jak se říkávalo - saničtělby říly, bý-
valy a dobře, když byla dobrá sanice, pořádky
vyřídily na sanicích - říkalo se jim, masňarčí-
de ulice v okolí. Když stával vradu na sanicích
na dlece, připravení na sanicích a mial z m i

řel dlouhý bíč na křátké nasádek; říkalo se mu
tatar. Tímto tatarem, pas a ním vanti dobře stá-
nout, vydaraly se tak silní rány, že se podobaly
vyřídilím a pušky. Z důvodu, že se tímto práš-
kem není vyzkoušet, bylo práškové při jistě ve-
dání nahánáno. A mial se na tento křátek pa-
materale, však na vyzkoušet a vradu a při vradu
se práškalo. Když mládek se předtíhovala-
hde a mial dojde vyzkoušet napráškalo.

16. Sumaři

Z nevýhledu doby nasádek se dědím vyzna-
dehorá kradba. Na vrad stáli a muži, na hlavách
govory, na těle křátké křátké, na křátké barcový
jístek, na nohou polovyní křátké křátké, křá-
tké nasádek do bod. Návím se vrad, že se
Sumaři. "Kunhanté přehráli z křátké a pak
se se vyzkoušet domněl vyzkoušet. Spokojovali
se s křátkou odminou.

Z když vyzkoušet přímo se Sumaři, byli z ně-
které křátké křátké křátké, přehráli na křátkou
a dále na vyzkoušet, aby křátké se nice na křátkou
vyřídali.

Dohánovali starou prádku, že se v křátké, se
munkant.

17. Každění měřících mír a vah

[Ke vypracování obecné.]

Kráským zákonem z r. 1873 byly v Rakousku zavedeny měřící míry a váhy. Vše nové míry a váhy jen zvlášť a zvlášť schváleny a k tomu se přiložily i vzorové měřící přístroje. Vše nové měřící přístroje a váhy jen zvlášť a zvlášť schváleny a k tomu se přiložily i vzorové měřící přístroje.

V kostelních zavedení litru, půl litru upalo se rychle, jen půllitru jeví dlouho stálo, kolba a šátek litru stálo starý název měřil.

U měření bylo dále slyšet, jak se kupoval funt, půl funtu masa - 72 kg, 74 kg, u hospod star. U kopy dále kupovaly funt nebo půl funtu cukru, 1 nebo 2 loby kopy a pod. Kapišova je u kopy měřila dávaly se doopr. váhy, na to se kopyšova je 25 kg, do kopyšova je 10 kg.

Měření dále měřili desky a žiny na palce [- souly], měřili v dráhách půl a čtvrtinách. Také kováři měřili při kovářských měřících a pod. Kopyšova velle stálo velle měřil se počítet nový vtel - 25 b, vtel prodávalo se jen na půlky. 72 hl. Na staré velle měřily a prodávaly se do- ma u jen kopyšovy.

Lehty byly napřednou do, starý - 50 kg - 100 li- ber a nový - 100 kg. U kopyšova měřila se velle

jen na nové venty, však jen prodáv. senu, slamy. udržoval se jen dlouho starý vtel.

Měření přístroje dle starého opá senu jeví měřilo. Měřící přístroje prodávaly se na kopy, měřily měřily se na mandele a kopy, také kopy a v- celní přístroje prodávaly se dále na kopy.

18. Ferise v šedých letech

[Vzpomínka z mládí.]

V osmdesátých letech počítalo se na slatě a kopyšovy [sl. a k.] Klaty měřilo se slatě nebo kopyšovy, nové: 1 sl. měl 100 hl.

Kopyšovy měřily měřily a měřily. U měřil měřily se 1 kopyšovy a 4 kopyšovy, tyto byly hodní měřily. Měřily měřily měřily měřily, dvoacetníky, 74 slatky, slatky a dvo- acetníky. Měřily měřily měřily měřily, platil 10 hl, ale měřilo se ma šedá, šedá. Šedá tolik byl práce na měřily 6 kopyšovy, šedá a toto jméno se přeneslo na nový dvoacetník. Šedá měřily měřily měřily, šedá na nich byla měřily se šedá měřily. Dvoacetníky měřily se dvoacetníky, byly hodní měřily a měřily měřily. 74 slatníky bylo měřily a měřily měřily měřily a měřily se na slatky. Dvoacetníky bylo také jen měřily a měřily měřily měřily na měřily měřily, je se lidé měřily v slatním měřily měřily měřily a měřily se je v měřily

k hodinkám. Kde v hrasy měl u hodině
vlast dovedlatník, byl povadován u. na bo-
háje. K dovedlatník 6. 14 slatník dává si
dilat slatky k hodinkám.

Ke slatce samy se sdružily a združily, ale
to byly mince jen ohledně, pro vědění dávkou
a pro milovněby slata, lakomce. 7 ohledně
se jim nikdy neplatilo.

Vice než hrotych penia bylo penia, papí-
rových jednáčky - 1 al. pětky - 5 al., desítky - 10
al., stovky - 100 al. a tisícovky - 1000 al., ale
tyto a obyčejných lidí kromě velkoobchod-
níků nikdo neměl. Více po uli život ani
neviděl.

Nejméně penia jednota byl kupa
Co se dá se 1 hr koupit? Fhoták dostal po
dávku na pero. Spíčku pero. Těchku, gumu,
pisanku, papírku, arch bílého papíru, 6-8
hrůšek z jednoduchých bonbonů [líhalo se jim
vážně nebo uměle], hlavy ušakový spálek
slebo dlouhý sítěčny, a 1000 bylo na 1 hr.
6 obadých oleku, 6 panenských jablák-
tělů i více hrůšek, 15 hrůšek a j. Fahi
na 1 hr. byla hraběčka, k u horeky sportky.
Ka 2 hr. byl pohled, pletynka nebo slá abo,
koucká másla, dobrý slonouchý hravěček,
providně obly pomeraně, nejmenší dávoha
aláholu [na dva sedé] a j. Hányi hravý slla-
pe polibit strýčkově nebo hravěčkovec rufu,
dostoval 1 hr. To máš gricac a di se více

koupit! Ka 1 hr. seval se na hore na holoteli,
na pouce na kopicu dostal ušakového hravěčka,
20 2 hr. mohli jít na pletynku hravěčka.

Ulna hravěčka byla zavazena s horem
+ r. 1892, do praxe přede dnem 1. ledna 1900
K 1 al. staly se dva hravěčky. Obchodníci brzo
vytáhli, že 1 hravěčka slaty měl více čistého
slatka než 2 hravěčky hravěčky a následně
loho náhy se objevil, ueny aboři pořady, stou-
pat.

Co se dnes + r. 1956 dostane koupit za
1 haliv?

29. Československý praporec.

[Vzpomínka a mládých let.]

Honějšo - plovčij spolek Slovčan pořádal
+ svých letců. V době po ubožení hravěček
práci hudební - aploni slavnosti. Prvoby pořá-
davy na nedělního odpoledne + prostřední na-
hradě i. 7. Fodil platu u ústí byl hravěček,
těhy, silmi oblibový, + zahrádě pod stromy
byly postavny stoly a lóky pro návštěvníky.
Čistil chodil těhy an dlouhý roh de 3 hody.
přšel s kamarády k vyšetí. Bylo to + viděti,
+ den slavnosti. Nad zahrádou na vyvýšce he-
di olal dlouhý červený-modro-bílý praporec,
vidl takový praporec po prvi o životě. Hráči
kamarádi poučovali mladého, že je to česko-
slovenský praporec. 7 zahrádě hrála hudba a

hdyi umkla, zrada sorem pisen, Hly, Ro-
vani, jise nas Slovanska del dije. Tak
tuto pisen pstatel pred tim nikdy nalytel,
ta se se shole napivala.

o Starana starych a mladych ve Starosol.

[Utrah a obecni politiky.]

Ve dlednim vyshetiri step Kahradovi byl Sta-
ha leta starostou obe jeho syn Jan Kahrada; staro-
stoval od r. 1804 do r. 1835, delkem 31 let. Pisati-
lio otc Kahrada, se tehda volby do obe byraly
jednoci, opovce se nikdy nebivala. Adrah se
starostkouvi jeho nastupci Jana Klorha [1835-
1855] porada se s obe tobit opovce klaxon
a mladych soucedi a malych umi delu del
je mladý sudlak Kaspas Vyhli s 41, emuzichy,
oddlany, dobry hospodar. On volbach s 1838
opovce kvitencila, pp radei, uhdaš 30 lety, stal
a starostou. O obecni hospodarkovi uspišně se
staval. Do te doby obe byla bez silnic. Mladý
starosta dobre vytkel, se do obe patri tři od-
si poplatnici, selhostatek a obe delavnice, stera-
berska a Stenani voha, te doby obe jako spolcinost,
kteri podlihaly dani vydelkovi a tim i obecni
pivrahom byvitoloval, jak obe muše silnicde-
sice, aby je vystavila, obe, se an bude hotova.
Obce je pivozame. Starba silnice se poplatky

neratiki. tili poplatnici, daviteli konškych
pokrhui, mohou dovedenim materialu vyallat
tolik, pripadni i vice kolik s obemeh pivrah-
hach an se pripadni, mali poplatnici samostat-
nim pre starob silnic tak se vyallaji tolak kolik
s obemeh pivrahch budou povuše platit, na-
kha sa vyhotoveni plani, kromi staroby, na ni-
kup materialu se s namami a pivrahch onich
se selbnych poplatnicu. Obecni vybor na navrh
přistoupil. Tak v r. 1896 vystavila se první sta-
roška silnice od benedtske bozi muby pře ladi-
nu a k uvarške silnici, po 3 letech byla pře-
jata do spravy obceni. V r. 1902 byla takto
provedena starba, silnice a obe k Bohušovi-
cum, se bylo volat ličba, na nádradi do Bohu-
šovic rdoakela se Adhera subrocha.

Na jeho starostouvi byla ulicena obecni
kuchovna, postovna, nahrupeno sedliško od
6. 11. na hbitovi postovna marnice.

Do doby jeho starostouvi spadaj necht-
ni spory faráře Danka s obe. Byl starostou
obe po 15 let.

Pisatel porašoval na svou mraoni povinnost,
převrat smuto naslovilému starostovi pamětku
s obecni kronice, jak se učinil při hodnoceni
Pamětni knihy jejimu pivozov, fojtu Janu
Otravškemu.

11. 2. 1901 se kralopi vyšetřeny všechny strany, byly
o stavu k. Vyhli 119. mil. drah, spory faráře kol. Danka
s obe s 11. 11. 1901. Doplňka.

11. Několik náhad.

Při probírání minulosti Starova píše se na více než 100 místech, kde a kdy třeba vyříditi některé náhady. Následující náhady vyříditi:

I. náhada. Záhledatel obce Josef Němec neznámého jména volil místo k obnovení spálení vni představenosti na na spáleníšti zrušeni vni, vybrá na volném místě, na zeleném dnu, jak k se 13. stol. a do té německé kolonny se kálo. ² Je pravděpodobně vymátel náves, a si vymátel do té doby vyřadil, vedoucí do poli, na k sousedním rodám. V nové obci žil 40 ne-midllských usadloni, 22 na pravou, 18 na levou stranu potoka. Co vedlo Záhledatele vni k tomu, že nedal na obě strany na stejném počtu

Na zeleném dnu bylo také zrušeno město Křtovel. Na pravděpodobně obnovení náměstí, jimi napříč vede hlavní ulice, a každého rohu náměstí vyběhají dvě odlišné ulice vše dle pravděpodobně vymátel. Nové město bylo obklopeno hradbami, stará Křtovel. Snadná Stará město, zůstalo stranou mimo městečko hrady Křtovel je vypravení níže staré město na Křtovel.

usadloni? ² Jediné se přes dovolal.

II. náhada. Hlouha, šišhá, černá náves je na dolním konci tabi rovné záhledání. První stavení je 22 a k 24 stopy naproti sebe. Záhledání vypadá zrušeno vni na zeleném konci. První naproti sobě jsou usadloni k 4 a k 5 + 5, pak ² vyřadil se vni následující jeví se usadloni, k 3, 2, 1. Pro Záhledatel vni zrušeno. Tedy náves tabi rovné jako na dolním konci. Pro tyto tři usadloni vyřadil se vni na rovn podle směrem k ~~Starému~~? Dle jedině tabi zrušil šišhá.

III. náhada. V paměti Anon. napal vyřadil Křtovel náhada se apríl a staré jméno je 51, a usadloni. A zrušeno ním ponutila volit se sta, pod náhadou Josefa Hanáka. ² se ten věch a se jest obce, aby se se stalo. A se se stalo roku 1755.

Ray před náhadou je 2 byl nějaký věch tabi věch se mohl být? Jak vypadá? Šišhá na elen stavením Křtovelu není místo, kterému by se mohlo být věch. A tam byl jak byl vyřadil, jak šišhá a šišhá, náhadou naproti. Je pravděpodobně věch se nemohl být, mohl tedy být zrušeno lidovou rukou. V těch místech byl an obce představenosti vni. Neexistoval tam paměť po ní? Je tam věch mohl být? Stará náhada mohl být? Nejméně na tom místě dalo by se snad něco vyřadit, jak kopání tam není mořní, stojí tam

stál v samém

doz domy. Shydel něhdy nice, a by se vztahovalo
ke tomuto řádu? P. 1735 se tomu místa jít
Alhale, řádek?

I náhoda: U benátské usky kral na vi je kap-
liha, a v kus dale brni muha podle starobního
slohu se neda, ke kapliha byla vystavna + polovic
15. stl., nárovi + itarvorshym kostilem. Brni mu-
ha je hodne stara, + takových tedich muhách zmi-
nuje se Al Zirkolek při lidovi prášpihú kvitostelko
knuti na práštku 15. stl.

U obourani šoldské brni muha nachovala se
pocist + jejim ovnihu a tím je urcena i přibližni
doba, kdy byla vystavna. Šidori byli + našim kra-
ji od r. 1642 do r. 1650, + posledních dvou letech
on se narodilo. Shydel něhdy nice, pro kapliha
muha pro brni muha byly postaveny, pro u benat-
ské usky nacháni se kapliha + brni muha, pro
nyjm podobni namatky take u jiných staror-
štych ust?

I náhoda: + dobi protireformalni, na války
nebo po válce. Mliti byly se mad starony rymie
hlise, k nimá + hliarových ille pracovních dnech
byly hemány prloody, na vyprášení polni ludy.
Dyraly tu. U Starnova byl se moary hion a ston-
keršé usky, kerovny hiek u bohúvoršé usky a
leny hiek a lodinohé usky. Tak k tomuto hlise pr-
rody něhdy nebyly hemány, byl tuze oddálen na vi,
že se ja po benátskou brni muha. Shydel něhdy

něhdy, pro něhdy hiek byl postaven tak daleko
ke stromu?

Křpa se hneho klar - mnoho smypla - viděni,
smad dalim pracovnikim a mladší generace po-
dali se nýjak tyto náhady vyřiviti.

Pisatel bude porollien na hradou správu,
vztahující se k této náhadám.

Pisane + rose 1956, kdy pisatel dovidoval
80 rok svého žiti.

Mladí následovníci, chopte se para!

V pávnu I jáno Doplňku k Dějinám
 Staroobčanského muzea. Je jisté, že bydoz ná-
mitky proti lechtání myšlenek + této práci, nejsou
všichni lidé téhož názoru. Vše a mají doved své
odpovědi i je. Kalachy [historický sběratel] i Al.
Jirásk [odpověď kulturní], kteří píšou je pře-
veden, že lidé názor vidy všichni nad názorem
mísi opravdovým.

A nemýlil se první autorův vyložit sprá-
 ve starobčanského vlastivědného muzea p. Josef
 Vališka, který dal píšouci vidět, že se muží
 + stánci původu vyložit metodických kritik, že
 tyto klíče podle archeologa A. Červinského pochá-
 zely ze 14. stol. a že byly stavby na místech,
 kde přecházelo se níže níže, na p. byl někdo
 zabit křesťanem neb úhlavní navrácen.

Píšouci je přičtení Červinského dle Ho-
 rani na Horacel na obranu těchto klíčů nastal
 p. správcem Vališkově následující konbor sli této
 staroby, který tuto ho své práci přepozuje, aby
 také starobčanské najenci + tato věci věstman-
 ne mohli být opravdoví.

K stánci vyložit metodických kritik

I.

Horavský archeolog P. F. L. Červinka ve
 své práci, Horani na Horacel v ústě velkých morav-
 ská [je to soubor dle vyložit drobných]

práci] mimi, že tak zvaní cyrilometodějští hři-
sté uvrhli pražského původu, že snad pocházejí
ze 17. stol. a že byly postaveny na místech, kde
předtím se nějaké měly. kde na pt. byl někdo
nabit křesťem neb ukřesťeně sarradlin. Dále píše,
že vicozolatovi Cyril a Metoděj vyvolovali lid mo-
raosky púderem na hradištech xonských [opis-
ní kúpních], obryblych to národních skromá-
dištech a upole na místech odlehlych a pustých
která vyhledávají lupiči a orahové

Kde název jeho neodpovídá skutečnosti a
lidové tradici Křike tyto nejsou upraveny na
místech odlehlych a pustých, stojí buď na pohra-
je vesnice nebo přímo u osady. Hoji-li ně-
kde stranou osady, zachováva se tradice neb i
historická uprava, že tam osada stávala, na pt.
se Staroovi na púloví. Lidová tradice také
praví, že Cyriil a Metoděj chodili od vr. ke vr.
ne od hradu ku hradu - a že tam všude hráli
a ty kteří učili, pak učili. Tato lidové tradice
je možno říci. Proč je u stejné starou
tradice a polone velkomoravského Velehradu!
Tradice zachovála, že stával + místech Star-
Kěsta u Uh. Hradišti, vída tomu nevěřila,
že neustály je nim na tomto místě žádné st-
ny. Proč když v 1949 byly čirou náhodou
objevny náklady domu kostela byzantského slo-
ha a v. 1953 náklady křesťského kostela u vr. Hradi-
u nynějšího Velehradu, vída tradice učila.

Křesťinou polohou velkomoravského Velehradu
potvrzuje se další skutečnost, že Staroovi stari
hradišti [stary] vyhledávají v. Star. Kěsta u Uh.
Hradišti, to je od bývalého města velkom-
ravského lidu

I

Název Staroovi je tyto hřiště pocházejí
až ze 17. stol., názevi na odhor i o púměrech
Staroovských. Doba valby "oloti", klam se udo-
lasti 17. stol., není u Staroovi napomenuta, neboli
vici ubranuje na kralou pamit této doby, které u
u Staroovi podle posledního výpisu obaobi křikalo
"lidští vojna!"

1. Na "lidští vojna" vztahuje se jméno křesťan-
stari hradišti [stary], kterému se u Staroovi obce
křikalo, "lidští vojna", ač se Lidé mlá spolek
ne jmo, že se u Lidové také púhodovale při svých
tákoních od Olomouce smérom k Staroovsku nebo
obracení od Staroovska k Olomouci. Když v le-
tech 1744 - 45 byla stará hradišti spustina a
byla "křesťan" nová silnice, "křesťan" + místech
blíže u lesa křesťan, jeji křesťan muni dnušni
Staroovskou křesťanovou a křesťaním nadjeadem
pústal byti spojovací ulicou, stala se a u ní jen pol-
ní ulice, + křesťan pú ulicovní púzemí úplné ka-
mčila, byla křesťanová a púzemní + pole

2. U křesťan křesťan, "lidští vojna" stála
"lidští vojna", a vici se + obce zachovála
púzemí, že + křesťan místech nahynul + křesťan
+ křesťan, vici "lidští vojna" a že na tom

smířil, kde padl. Sela jeho manželka postavil bránu
muhu. Která až do jejího zániku nečekala jinak
něk, švédská boží muha to paníku bradské stala
osamocena a polích Staronovských a nepokrojením
ulohy Staronovských občanů byla a 1816 obřina

2. Když Švédové a 1642 vstoupili a Olomouci
a perměnkli jej a prozřel. byla město švédská po-
sádku ličáním a Staronovi, kde Švédové přiděli
severní od obce město polní opození. Kterému
křikalo, švédský Janec. Švédové byli a Olomouci
a tudíž i ve Staronovi až do roku odchodu a. 1650.
Kdy proušitka byla, křikci na naprosté korině,
byla domstovana, klina ralu naháněla se do pře-
kopu a uhlí místo proměněné opit a pole - křik-
mu se dodnes, po 300 letech, křik, na Janec.

3. Šk do konce 17. a do počátku 18. stol. uděly
a v obci del sídlné švédské jazy, na 6. 5 a 6. 22. Když
a s nich křikalo, že už jsou velmi starí, že pana-
toje švédská křikci stali a Staronovi mohou
dále správu potvrdit.

5. Podobně mohou starí Staronovi potvrdit
správu, kterou a mladých letech slyšeli od sta-
rých a starim hostelu ve Staronovi - byl křikci
a. 1745 - že se o něm křikalo, že byl už velmi
starý, že přechal Švéd.

Když paměť švédské vojny ráno a a obci na
pět různých obyvatel, byla by se snad udržela i
správa, že křikci u on před náhradou a potvrdit
také a doby, švédské vojny, připravení byla by se

nachovala i nějaká správa, proč byl postaven a kde
je del postavil. A přeci tomuto křikci město se nečeklo
švédské křikci město jen, vyřizometodický křik
a dle dle.

ještě najimavější je to s vyřizometodickým křik-
cem na švédské. Jen několik křikci od něho sta-
lo švédská boží muha a vedla švédská silnice.
Kdyby byl býval postaven a 17. stol., byla by se mu
snad tak křikalo, švédské křikci" podle křikciho
správy, švédská boží muha a, švédská silnice.
Situace tohoto křikci křikci silně odporuje názoru,
že pochází ze 17. stol.

Na mnohých a těchto křikci je vyřizáno utpaci
anameni, schera, švéd, symbol křikci, jinde letopisec
a pod, což je jisté a pondělí ranní křikci připojeno.

Naměstnou uoádím vyřizometodický křikci ve švéd-
chovcích, předložení to křikciho křikci stojí

na návrh, ve
a a ovnici a p
uplně podobná
švédské star -
novským
křikci. Je
na něm vyřizáno:

Jak mohl tento
křikci postvat a 17. stol.,
Když je na něm
vyřizána událost a doby více než 100 let starší?

ANNO 1501
PONGELI POBOZIM
NAROZENI KRIZ SOUSED
STECHOWSKI NATOMTO
HISTE Z RUCZNICE PROSTRZE
LEN GEHOZ
DUSIPANBU
OHMILOSTI
WIBEJTIRA
CZI AMEN

Je nejisté, se tento kámen na tom místě už stál a
ma hradlost byla na něm poznamenána, jelikož se stala
z jeho blízkosti. A není to jediný případ na Horavě

II
Lýžimetrový kámen na ulici bránu křížky Horavy
je stejné stejné podoby a stejné zpracování. Technika
jejich zpracování neodpovídá technice zpracování ka-
menů z 17. stol., kdy byla už velmi vypracována, jak vidíme
nejlépe na kamenných sochách, které jsou skutečně
umělecké, plné síly a pohybu. Jaksi kamenné sochy
je i kamenné kříže z 17. stol. už výrobky dokon-
čeny, od kamenných křížů z 15. stol., jako jsou na st-
ře Starově a křestela a na křestel, nebyly by v roz-
pukání, kdyby na nich vytvářeny tak neúspěšně, kdy
byly zhotovány. Umění zpracování kamene z 17.
stol. bylo už tak pokročilé, že frází kamenných křížů
z 15. stol. byl by se stýl, tak primitivní práce se při-
sluší vyřadit, když by se byl pohybil své práce jako
mnoho kamenných.

Také kámen poháněl z 17. stol. byl by frází a nich
aspoň poněkud odchylné podoby je to vidět na kame-
ných křížích mušáků, podle letopočtu na nich vyra-
žených, pocházejících určité z 17. stol. — a oholi
frázíkem je jich několik — kámen a nich vypadá
od druhých hodně odchylně.

Lýžimetrový kámen nemá hran, je jen
náhrobek zpracování, i tato jednodušnost [primitiv-
nost] podle všeobecně stejného ubrání na křížích křížů.
Tělo upřesně, že mohne mít na to, že byly z ka-
meny jedné a téže kamenné.

III
Dělníci z archeologem. Archeologem na-

byla se přibližně doba předhistorické. Jsi kámen
a nás doba předhistorická z 1. stol. 9. stol. je pro
nás kříž a křížky Horavy už doba historická.
Námami se z 9. stol. křesťanských písemných záznamů
dovíme původ na to je však dosti náročnými a
a to na kříž křesťanských křížů.

1. Vannálek kronikářů klášterů francouzských a po
s. 13. hlásků německých je už dosti náročnými vy-
kročil se dle Horavy a kříž, Horavy více nežli kříž.

2. V národním křížku Křesťanského byzantského
dávka Michala II. a jiné umělecké jazyka slovenského
a z jím vyřezání zachovaly křížky křesťanské by-
zantské.

3. V kámen biskupů německých proti ben-
edictů Lylla a křesťanské na Horavě zachovaly po-
dobné křížky v kronikářů křesťanských.

Spadá tedy přibližně dle 9. stol. už historickým,
mnoho archeologem. Křesťanské křížky archeologem
a nás sáhat dokonce do 17. stol. přibližně tohoto století
náleží pro historickým, proto úvodně archeologem
na dobu 17. stol. křížky byje směřující.

IV
Dělníci dle toho zpracování původu, křížky
kámen je vyřezání, kde z tyto křížky zacházejí.

Křesťanské dle, 30 křížů z křesťanských a poměrně sta-
rožitných na Horavě a se křížky z front. Křesťanské
přísluší velmi Horavu, všechny křížky, z nichž se dovedl,
popsal, případně je i vyřezával a zpracová-
je i jeho práci, uvedení a vyřezání do křížů
křížů a on a kříž na původ. V křížky křesťanské
se nemůžeme, patrně nebyl o něm informován
z křížky jeho práce z mnohým křížů je mirt.

konopnými kmeny, tam je umístěn nemohl.
 + 14. stol. svítidla u nás katolická proreforma
 je a proto dal jim vzniknout + tomto století však
 katolická proreforma nebyla prováděna v Uhrách
 tedy ani ve Slavensku a přitom tyto knihy jsou
 po všem západním Slovensku tím, kterak má
 P. Cirvinha tuto okolnost odvodit?

Žánr P. Cirvinha je jeho souhrnným ná-
 zvem a dokud jeho provádění dokumentární nedo-
 káz, stihl jen takovým náskokem. Vzhledem k tomu,
 že x. máli vyplývá, že + obalok. tedy tyto knihy
 jsou, dle nich mohly být + 14. stol. lidé se slovi-
 ním náchylní, s nepřemýšleným přímým absurd-
 ním, odpor tradicím. proto nelze ho, nebude-li řá-
 du odvodit, brát vážně.

II

Každý soudný člověk a nájemce + návod těchto
 knihů má se jim rozhodnout, který nájem
 považuje za lepší, kterého se chce přidržet.

Číslo, že lepší nájem přehrává nájem méně
 dobrý, je nemoratelná.

O původu těchto knihů existuje dva názory,
 nájem lidové tradice a podle německého nájemce P. Cir-
 vinha. Každému je volno přidržet se tohoto neb
 jiného názoru

Obrah I čísel

	No
1. Familiální knihy	3
2. Jak vypadal Staronov z 1712	5
3. Správní reformy ve Staronově + letech 1709-1711	12
4. Doluháňský výpovědní právní nájemní ve Staronově	17
5. Uč. Josef I. ve Staronově	21
6. Opukání kláštera, o výměně loží. fary ve Staronově	22
7. Výměni josefinského katastru ve Staronově	25
8. Křesťan + smrti uč. Josefa I.	31
9. Staroba fary a špitálu ve Staronově	40
10. Staroba domku č. 51, u silnice	41
11. Na hájemní místě byly, "světské tance"	42
12. Plat star. rektora + z 1787	43
13. Klášter sv. Kláry + Olomouci z Staronově	45
14. Kápu + zále. turčské a pruské	46
15. Napoleonské války + nájemní familiální knihy	47
16. Nájem + oprav. cest	53
17. Obecní kapitul	56
18. Farské pole	57
19. Jak se jehle z 1824 prodávaly obecně	58
20. Cholera hrozí	59
21. Výměni nového hábitova	63
22. Služba pastýřská poč. 19. století	65
23. Přijímání nového souseda ve Staronově	66
24. Bouřlivý rok 1848	70
25. Závěr	71

I Dobroty

1. Národní státnost a občanství	77
2. Oblast domova evropské události v státnosti	78
3. Jak bývali v státnostech kadech	80
4. K mušce paderoby státnosti	82
5. Starý státní	85
6. Sazba státní	86
7. Lidové právo v státnosti	87
8. K lidové právu [státnosti?]	89
9. Jak v státnosti chlapci štátnosti	91
10. „D lastaňák“	93
11. Válka s Pruskem v r. 1866	93
12. Sadli v válkách	94
13. „Právník, právník“	95
14. Státní právo	97
15. Státní právo	98
16. Cesta práva	100
17. „Lidit lois“	101
18. Ke státnosti právnosti	103
19. Několik státních právností	106
20. Sazba, sazba	107
21. „Kídla“ na státnosti	108
22. Dělení práva v státnosti	109
23. „Bludně, sazba“	111

24. Státní v státnosti	112
25. Sazba a právní právo	112
26. Sazba	113
27. Sazba práva, práva a právo	114
28. Sazba v státnosti	115
29. Československý právo	117
30. Státní práva a mladých v státnosti	118
31. Několik práva	120

I

Reber státní cyklotodých právností. 125